

V Bruseli 30. januára 2026
(OR. en)

5848/26

JAI 124
FRONT 23
RELEX 120
ASILE 11
MIGR 30
CRIMORG 28
COSI 19
ENFOPOL 25
COMIX 29
CH
IS
LI
NO

SPRIEVODNÁ POZNÁMKA

Od:	Martine DEPREZOVÁ, riaditeľka, v zastúpení generálnej tajomníčky Európskej komisie
Dátum doručenia:	30. januára 2026
Komu:	Thérèse BLANCHETOVÁ, generálna tajomníčka Rady Európskej únie
Č. dok. Kom.:	COM(2026) 45 final
Predmet:	OZNÁMENIE KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU A RADE Európska stratégia v oblasti riadenia azylu a migrácie

Delegáciám v prílohe zasielame dokument COM(2026) 45 final.

Príloha: COM(2026) 45 final

V Bruseli 29. 1. 2026
COM(2026) 45 final

OZNÁMENIE KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU A RADE

Európska stratégia v oblasti riadenia azylu a migrácie

1. ÚVOD

Dosahovanie výsledkov v oblasti migrácie je a aj naďalej bude politickou prioritou. Občania očakávajú spravodlivú a pevnú migračnú a azylovú politiku, ktorou sa účinne riadi migrácia a ktorá zostáva verná európskym hodnotám.

Európska únia v súčasnosti otvára novú kapitolu, ktorá nadväzuje na pokrok dosiahnutý v posledných rokoch. Komisia a členské štáty úzko spolupracujú s cieľom **obmedziť neoprávnenú migráciu a zlepšiť riadenie migrácie**. Kombinácia reforiem, ktorú priniesol Pakt o migrácii a azyle (ďalej len „pakt“) zabezpečujúci rovnováhu medzi solidaritou a zodpovednosťou, s asertívnou diplomaciou v oblasti migrácie a účinnou operačnou spolupracou v rámci Únie aj mimo nej, prináša výsledky, a to najmä vo forme postupného znižovania počtu neoprávnených príchodov od roku 2023 ⁽¹⁾.

V záujme splnenia očakávaní občanov je nevyhnutné, aby EÚ mala taký prístup k riadeniu migrácie, ktorým preukáže, že je schopná **zabrániť neoprávnenej migrácii** a prekaziť podnikanie zločineckých prevádzackých sietí, **ochrániť ľudí** utekajúcich pred vojnou a prenasledovaním a **podporiť prílev talentov** do EÚ s cieľom zvýšiť konkurencieschopnosť nášho hospodárstva.

Väčšina migrantov, ktorí prichádzajú do Únie a zdržiavajú sa na jej území neoprávnene, nemá nárok na žiadnu formu ochrany ani právo zdržiavať sa na tomto území ⁽²⁾. Okrem toho Úniu skutočne opustí len približne štvrtina osôb, ktoré nemajú právo zdržiavať sa na jej území ⁽³⁾. **Zneužívanie systému**, ktorého cieľom je poskytovať ochranu tým, ktorí ju skutočne potrebujú, **nemožno tolerovať**. Táto nefunkčnosť systému viedla k vzniku medzier, ktoré umožňujú stály nelegálny pobyt v Únii – čo má ďalekosiahle dôsledky v oblasti vzdelávania, bývania a miestnych služieb –, a tým oslabuje dôveru verejnosti v schopnosť Európy riadiť migráciu a formovať svoju migračnú politiku na základe európskych záujmov. Ovplyvňuje aj schopnosť Európy prilákať dodatočnú pracovnú silu, ktorú naše hospodárstva a trhy práce tak naliehavo potrebujú. Navyše od roku 2021 migračné a bezpečnostné prostredie Únie ďalej komplikuje zneužívanie migrácie ako zbrane zo strany Bieloruska a Ruska vytváraním nových foriem hybridných hrozieb, pri ktorých sa migrácia zneužíva na politické účely.

90 % osôb, ktoré neoprávnene vstupujú na územie EÚ, využíva služby zločineckých skupín a **prevádzackých sietí** ⁽⁴⁾, ktoré ohrozujú životy ľudí na púšti aj na mori, oberajú ich o dôstojnosť v snahe dosiahnuť zisk a porušujú základné práva. Prevádzacstvo podnecuje zločinecký systém, ktorý vytvára sociálne napätie a neistotu na migračných trasách. Hoci snaha nájsť lepší život v Európskej únii môže byť legitímna, tí, ktorí nemajú právo na poskytnutie ochrany, musia postupovať v súlade s právnymi predpismi a využiť vhodné legálne spôsoby migrácie. Každé predídienie pokusu o prevádzacstvo môže zachrániť život.

EÚ je naďalej odhodlaná byť miestom, ktoré **chráni ľudí utekajúcich pred vojnou a prenasledovaním**. Poskytnutie ochrany tým, ktorí ju potrebujú, je povinnosťou vyplývajúcou z práva Únie a medzinárodného práva. Samotná Európa poskytuje ochranu veľkému počtu utečencov, pričom na medzinárodnej úrovni diplomacia a finančná podpora Únie prispievajú k ochrane žiadateľov o azyl a utečencov prijatých v tretích krajinách.

⁽¹⁾ Prípady neoprávneného prekročenia hranice do EÚ vykazujú stabilný pokles – v roku 2024 to bolo o 38 % na všetkých hlavných trasách do Únie a v roku 2025 o 26 %. Žiadosti o medzinárodnú ochranu vykazujú podobný klesajúci trend (–21 %).

⁽²⁾ Na základe údajov Eurostatu bola miera uznaných žiadostí v roku 2024 na úrovni 51,4 %, zatiaľ čo v prvej polovici roka 2025 klesla na úroveň tesne nad 33 % a v treťom štvrťroku 2025 sa zvýšila na 42,8 %.

⁽³⁾ Výročná európska správa o azyle a migrácii (2025), podľa údajov Eurostatu za obdobie od 1. júla 2024 do 30. júna 2025; <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/ALL/?uri=CELEX%3A52025DC0795>.

⁽⁴⁾ <https://www.europol.europa.eu/crime-areas/migrant-smuggling>.

Najnovším výstižným príkladom dlhodobej tradície, ktorá sa postupom času vyvíjala, je **podpora Ukrajincov** zo strany EÚ. Európski občania otvorili svoje domovy utečencom utekajúcim pred útočnou vojnou Ruska proti Ukrajine ⁽⁵⁾, ktorá vyvolala najväčšie vysídlenie v Európe od druhej svetovej vojny. Na území Únie sa zdržiavajú viac ako štyri milióny vysídlených osôb. Pre Úniu a členské štáty zostáva poskytovanie dočasnej ochrany Ukrajincom naďalej prioritou, rovnako ako ich podpora v tom, aby sa vrátili domov a pomohli obnoviť svoju krajinu, keď to situácia umožní, a to na základe koordinovaného a postupného prístupu. Okrem toho v rokoch 2015 až 2024 približne 3,9 milióna žiadateľov o azyl získalo v EÚ postavenie osoby s ochranou; navyše k osobám požívajúcim dočasnú ochranu. Len v roku 2024 bola ochrana poskytnutá približne 438 000 žiadateľom o azyl ⁽⁶⁾.

Zneužívanie azylových systémov členských štátov oslabuje ich **schopnosť poskytovať ochranu a primerane prijímať osoby v núdzi**, ako aj ponúkať **integračné** programy migrantom, ktorí majú právo zdržiavať sa na území Únie. Navyše toto zneužívanie rovnako podryva schengenský priestor, pretože neoprávnené sekundárne pohyby narúšajú samotnú myšlienku voľného pohybu bez vnútorných hraníc. Paktom sa reviduje európsky migračný a azylový systém, keďže sa ním zabezpečuje väčšia kontrola nad neoprávnenou migráciou, zjednodušujú sa pravidlá a postupy v oblasti azylu, posilňuje sa odolnosť a pripravenosť a zavádzajú sa nástroje určené na zvládanie možných budúcich kríz.

Predchádzanie neoprávnenej migrácii, ochrana ľudí utekajúcich pred vojnou a prenasledovaním a podpora mobility talentov je v spoločnom záujme EÚ a jej partnerov. Hoci Únia naďalej pracuje na zlepšovaní svojich systémov riadenia migrácie, kľúčom k úspechu je **dobrá spolupráca s partnerskými krajinami mimo EÚ**. Napokon žiadna krajina nedokáže sama riešiť výzvy spojené s týmto globálnym fenoménom a všetci partneri by mali plniť svoje úlohy v rámci prístupu zameraného na celú trasu. Hoci sa európska migračná politika aj naďalej opiera o pevný vnútorný rámec, v budúcnosti by sa mala viac zameriavať na spoluprácu s partnerskými krajinami. Komisia v spolupráci s členskými štátmi v rámci prístupu „Tím Európa“ zdvojnásobí svoje úsilie v tomto smere.

Únia zostáva **atraktívnou destináciou pre turistov, študentov, výskumníkov a pracovníkov**, pričom viac ako 90 % občanov krajín mimo EÚ prichádza do EÚ oprávnene a kontrolovaným spôsobom. To bolo prínosom pre naše hospodárstva a spoločnosti a formovalo naše kultúry. V roku 2024 prišlo do EÚ oprávnene na účely práce a štúdia 1,7 milióna osôb ⁽⁷⁾. Nedávna digitalizácia riadenia hraníc a vízových politík EÚ vedie k zlepšeniu skúseností cestujúcich vďaka skráteniu čakacích lehôt a zjednodušeniu postupov, a to pri zachovaní najvyšších bezpečnostných noriem.

EÚ je otvorený a globálne prepojený kontinent, na ktorom dochádza k starnutiu a úbytku obyvateľstva v produktívnom veku a ktorý v súčasnosti čelí nedostatku pracovnej sily a zručností v mnohých odvetviach. V záujme udržania hospodárskeho rastu, podpory konkurencieschopnosti a presadzovania strategickej autonómie sa Únia musí stať globálnym magnetom na **prilákanie a udržanie talentov**. Únia a jej členské štáty by preto mali riešiť prekážky, ktoré spomaľujú naše systémy vrátane prekážok súvisiacich so spracúvaním žiadostí o vízum a uznávaním kvalifikácií, a mali by zintenzívniť strategickú spoluprácu s partnermi s cieľom uľahčiť prístup talentov do Únie a členských štátov, a to podporovaním príchodu

⁽⁵⁾ [Temporary protection for persons fleeing Ukraine – monthly statistics – Statistics Explained \(Dočasná ochrana pre osoby utekajúce z Ukrajiny – mesačná štatistika – vysvetlenie štatistiky\)](#) – Eurostat.

⁽⁶⁾ <https://ec.europa.eu/eurostat/web/interactive-publications/migration-2025#international-protection>; tri hlavné krajiny pôvodu sú Sýria, Afganistan a Venezuela.

⁽⁷⁾ https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Residence_permits_%E2%80%93_statistics_on_authorisations_to_reside_and_work.

študentov, výskumníkov a pracovníkov na všetkých úrovniach zručností, ako aj maximálnym využitím ľudského potenciálu všetkých osôb, ktoré tu už sú.

Z dlhodobšieho hľadiska by sa mal zohľadniť aj prebiehajúci **technologický vývoj**, ktorý prináša nové a zatiaľ nevyužité príležitosti pre účinnejšie a bezpečnejšie migračné procesy. Stratégia sa zameriava na využitie potenciálu digitalizácie a umelej inteligencie v oblasti migrácie a azylu s cieľom poskytnúť členským štátom moderné, bezpečné a efektívne nástroje na zlepšenie kvality, konzistentnosti a včasnosti rozhodovania, zvýšenie bezpečnosti a zároveň zlepšenie služieb pre obyvateľov.

Táto stratégia bola vypracovaná v súlade s nariadením o riadení azylu a migrácie⁽⁸⁾ a vychádza z **národných stratégií** predložených členskými štátmi⁽⁹⁾ v súlade s uvedeným nariadením⁽¹⁰⁾, pričom sa v nej zohľadňujú názory vyjadrené Európskym parlamentom⁽¹¹⁾, členskými štátmi a rôznymi zainteresovanými stranami, ako aj odborné znalosti agentúr EÚ. Jej cieľom je poskytnúť víziu európskej migračnej a azylovej politiky, ktorou sa v nasledujúcich piatich rokoch posilní súdržnosť EÚ, ktorá bude hľadať inovatívne cesty a ktorá potvrdí regionálnu a globálnu úlohu EÚ. Opatrenia v rámci tejto stratégie sú založené na dodržiavaní základných práv v súlade s chartou a plnom rešpektovaní našich medzinárodných záväzkov.

V záujme dosiahnutia hlavných cieľov tejto stratégie – predchádzanie neoprávnenej migrácii, ochrana osôb v núdzi a prilákanie talentov do EÚ – by Únia mala sledovať týchto päť priorít:

2. ZINTENZÍVNENIE DIPLOMACIE V OBLASTI MIGRÁCIE

Vychádzajúc z hmatateľných výsledkov dosiahnutých v posledných rokoch sa Únia v nasledujúcich piatich rokoch musí naďalej zameriavať na predchádzanie tomu, aby ľudia riskovali svoje životy na nebezpečných cestách, na **udržanie zníženia počtu neoprávnených príchodov** na územie EÚ a zníženie tlaku na azylové a migračné systémy prostredníctvom podpory vykonávania reforiem zavedených paktom a celosvetovým presadzovaním dodržiavania základných práv migrantov a utečencov.

Pokračujúce úsilie o vybavenie Únie moderným, spravodlivým a účinným systémom riadenia migrácie a azylu musí ísť ruka v ruku s účinnou **diplomaciou v oblasti migrácie, ktorou sa podporujú záujmy Únie a ktorá zostáva verná európskym hodnotám**. Musí sa zakladať na zásade, že riadenie migrácie je spoločnou zodpovednosťou, pričom všetci

⁽⁸⁾ Článok 8 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1351 zo 14. mája 2024 o riadení azylu a migrácie, o zmene nariadení (EÚ) 2021/1147 a (EÚ) 2021/1060 a o zrušení nariadenia (EÚ) č. 604/2013; ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1351/oj>.

⁽⁹⁾ 25 členských štátov predložilo Komisii svoje národné stratégie; Dánsko nie je viazané povinnosťou predložiť národnú stratégiu a Maďarsko informovalo, že žiadnu národnú stratégiu nepredloží.

⁽¹⁰⁾ Článok 7 nariadenia o riadení azylu a migrácie.

⁽¹¹⁾ Vypočutie v rámci výboru LIBE zo 4. decembra 2025.

aktéri na všetkých migračných trasách musia zohrávať svoju úlohu. V nasledujúcich piatich rokoch sa Únia bude riadiť touto zásadou pri svojich činnostiach v oblasti posilňovania existujúcich komplexných partnerstiev a vytvárania nových partnerstiev s kľúčovými krajinami pôvodu alebo tranzitu migrantov, ako aj s hlavnými hostiteľskými krajinami utečencov, a to budovaním dôvery s našimi partnermi a presadzovaním úlohy EÚ ako ústredného aktéra v rámci celosvetovej diskusie a úsilia o riadenie migrácie. Únia naďalej formuje svoje vzťahy s tretími krajinami v otázkach súvisiacich s migráciou, **pričom presadzuje svoje hodnoty a záujmy** a spolupracuje s partnermi pri zvládaní tlakov súvisiacich s migráciou vzájomne prospešným spôsobom, keďže v našom spoločnom záujme je spolupracovať pri riešení tejto spoločnej výzvy.

Diplomacia v oblasti migrácie by mala byť **komplexná**, mala by prispievať k lepšej prevencii a kontrole neoprávnených odchodov, rozbiť siete prevádzачov migrantov a riešiť základné príčiny migrácie, poskytovať ochranu v blízkosti miesta pôvodu a ponúkať presídlenie a iné doplnkové možnosti ľuďom, ktorí potrebujú ochranu. Mala by takisto zabezpečovať rýchly a účinný návrat a readmisiu vlastných štátnych príslušníkov, ktorí nemajú právo zdržiavať sa na území Únie, a na druhej strane by mala prispievať k prilákaní pracovníkov, študentov a výskumníkov, ktorí majú zručnosti a talent, ktoré by podporili európsku konkurencieschopnosť, pričom by sa zároveň prispelo k hospodárskemu rozvoju krajín pôvodu.

Tieto **zásady sa už zohľadňujú v partnerstvách**, ktoré EÚ v posledných rokoch nadviazala s tretími krajinami, najmä s Egyptom, Jordánskom, Maurítániou a Tuniskom. Zároveň sú neoddeliteľnou súčasťou Paktu pre Stredozemie ⁽¹²⁾, ktorým sa podporuje prístup k migrácii založený na partnerstve a zameraný na celú trasu, a to ako súčasť celkovej komplexnej stratégie, ktorou sa posilňujú naše vzťahy s partnermi z južného susedstva. Únia by mala naďalej presadzovať tento prístup, keďže je zdrojom ďalšej stability a skutočných príležitostí a zabezpečuje spoluprácu medzi EÚ a partnermi na rôznych trasách v oblasti účinného riadenia migrácie založeného na právach.

Je dôležité, aby EÚ a jej členské štáty pokračovali v asertívnej diplomacii v oblasti migrácie posilňovaním **prepojení s ostatnými politikami a využívaním pákových efektov a stimulov** v súlade s výzvami Európskej rady ⁽¹³⁾ z posledných rokov. Súbor nástrojov, ktoré má Únia k dispozícii, zahŕňa vízovú politiku prostredníctvom mechanizmu uvedeného v článku 25a vízového kódexu a mechanizmu pozastavenia, ako aj obchod prostredníctvom nedávno dohodnutej revízie nariadenia o všeobecnom systéme preferencií, ktorá umožní dočasné zrušenie obchodných preferencií v prípade nedostatočnej spolupráce v oblasti readmisie. Tento súbor nástrojov by sa mal rozšíriť aj o financovanie vonkajšej činnosti, ako to navrhuje Komisia v nariadení o Globálnej Európe pre budúci viacročný finančný rámec na roky 2028 – 2034. Mal by sa kombinovať s bilaterálnymi nástrojmi, pákovými efektmi a stimulmi členských štátov EÚ, ktoré sa majú mobilizovať na podporu spoločných opatrení EÚ. Komisia a vysoká predstaviteľka preskúmajú možné nové stimuly a pákové efekty aj v iných oblastiach politiky s cieľom presadzovať záujmy EÚ a vytvoriť nové príležitosti na medzinárodnú spoluprácu.

Únia sa bude naďalej aktívne zapájať do príslušných multilaterálnych fór s cieľom budovať spoľahlivé partnerstvá a **zlepšovať správu globálnej migrácie**. To zahŕňa aj Medzinárodné fórum na posudzovanie migrácie v rámci Globálneho paktu Organizácie Spojených národov o bezpečnej, riadenej a legálnej migrácii, ktoré sa očakáva v máji 2026, a pokračujúcu

⁽¹²⁾ Spoločné oznámenie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov – Pakt pre Stredozemie – Jedno more, jeden pakt, jedna budúcnosť, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/HTML/?uri=CELEX:52025JC0026>.

⁽¹³⁾ Európska rada, 20. marca 2025, Závery, bod 25, EUCO 1/25.

podporu vykonávania globálneho paktu o utečencoch. Únia bude spolupracovať aj s **Radou Európy** pri riešení súčasných výziev, ktoré predstavujú neoprávnená migrácia a prevádzačstvo migrantov⁽¹⁴⁾. Komisia prispeje k aktuálnym úvahám Rady Európy v súvislosti s iniciatívou, ktorá sa začala počas neformálnej ministerskej konferencie o uplatňovaní Európskeho dohovoru o ľudských právach a konala sa 10. decembra 2025, pričom v plnej miere zohľadní ciele ochrany práv aj zaistenia bezpečnosti.

Únia a jej členské štáty budú v záujme riešenia **základných príčin**, ktoré sú dôvodom neoprávnenej migrácie, pokračovať v práci na riešení otázky chudoby na celom svete, podpore hospodárskeho rozvoja a posilňovaní mieru a bezpečnosti, a to najmä tým, že budú naďalej podporovať systém Organizácie Spojených národov, že sa budú v náležitých prípadoch aktívne zapájať do súčasných reforiem a snažiť sa o poskytovanie potrebnej podpory v súvislosti s bezprecedentným nedostatkom zdrojov, a to v súlade so záujmami EÚ.

Prístup zameraný na celú trasu a prehĺbenie spolupráce so susedstvom EÚ

Komisia bude naďalej presadzovať **prístup zameraný na celú trasu** s cieľom riešiť mnohostranné výzvy spojené so zmiešanými migračnými pohybmi ekonomických migrantov a osôb, ktoré žiadajú o ochranu, a bude podporovať tretie krajiny pri posilňovaní ich systémov migrácie, riadenia hraníc, azylu a návratov, a to vrátane budovania ich kapacít na poskytovanie primeraných riešení prijímania a ochrany žiadateľov o azyl a utečencov, pričom sa zameria najmä na krajiny v blízkosti miest pôvodu migrantov. Opatrenia budú prispôbené jednotlivým kontextom a môžu zahŕňať úsilie o boj proti prevádzačstvu migrantov a obchodovaniu s ľuďmi, riadenie hraníc, registráciu, poskytovanie ochrany a posilňovanie systémov poskytovania služieb, ktoré zahŕňajú hostiteľské komunity, ako aj riadenie legálnych spôsobov migrácie a zabezpečenie rýchleho, bezpečného a dôstojného návratu a readmisie a udržateľnej reintegrácie.

Kľúčom k podpore prístupu zameraného na celú trasu s cieľom pokryť potreby zvýšenej medzinárodnej angažovanosti EÚ bude **nepretržitá úzka spolupráca s medzinárodnými organizáciami**, ako sú Úrad Vysokého komisára Organizácie Spojených národov pre utečencov (UNHCR), Medzinárodná organizácia pre migráciu (IOM) a ďalšie príslušné medzinárodné vládne organizácie. Cieľom Komisie je podporovať inovatívne spôsoby umožňujúce presadzovať bezpečné priestory na ochranu žiadateľov o azyl a utečencov, ktoré sú bližšie ku krajinám ich pôvodu, prispievať k predchádzaniu nebezpečným cestám, ktoré spôsobujú straty na životoch, a podporovať programy dobrovoľného návratu a reintegrácie z tretích krajín do krajín pôvodu. Prístup zameraný na celú trasu by mohol zahŕňať prípadné zriadenie alebo posilnenie existujúcich⁽¹⁵⁾ **viacúčelových centier** na hlavných migračných trasách po dohode s dotknutou treťou krajinou a v spolupráci s medzinárodnými organizáciami.

Svoju úlohu pri riadení migrácie by mali zohrávať aj kandidátske krajiny EÚ a potenciálne kandidátske krajiny. Nevyhnutným predpokladom pristúpenia k Únii je zavedenie efektívnych systémov riadenia azylu a migrácie a zosúladenie migračnej politiky, vízovej politiky a politiky riadenia hraníc s politikami EÚ v tejto oblasti. EÚ by mala udržiavať najmä úzku spoluprácu a podporovať **partnerov zapojených do procesu rozširovania** so zameraním na posilnenie riadenia hraníc, boj proti prevádzačstvu migrantov a obchodovaniu s ľuďmi, podporu zosúladovania s *acquis* EÚ v oblasti migrácie, azylu a vízovej politiky a na posilnenie readmisie a návratov. Agentúra Európskej únie pre azyl

(14) *Migration challenges: Council of Europe ministers call for political declaration on rights – Portal* (Migračné výzvy: Ministri Rady Európy vyzývajú na prijatie politického vyhlásenia o právach – Portál).

(15) Napríklad v rámci Programu ochrany migrantov, návratu a reintegrácie pre subsaharskú Afriku (MPRR-SSA) https://international-partnerships.ec.europa.eu/policies/programming/projects/migrant-protection-return-and-reintegration-programme-sub-saharan-africa-mpr-ssa_en?prefLang=sk.

(EUAA), Európska agentúra pre pohraničnú a pobrežnú stráž (Frontex) a Europol budú naďalej podporovať partnerov a spolupracovať s nimi. K významnému zníženiu prípadov neoprávneného prekročenia hranice na západobalkánskej trase už prispel akčný plán EÚ pre západný Balkán a spolupráca by mala pokračovať na základe tohto rámca.

Predchádzanie nebezpečným cestám a záchrana životov

Prevádzáčstvo migrantov je ohavná a často nadnárodná trestná činnosť, pri ktorej sa v záujme ekonomického prospechu zločineckých sietí zneužívajú ľudia a ohrozujú ich životy a dôstojnosť, alebo ktorú štátne subjekty využívajú s cieľom narušiť bezpečnosť Únie. Oslabuje náš systém riadenia migrácie a je výzvou pre ochranu našich vonkajších hraníc. O tom, kto a za akých okolností vstúpi na územie Únie, musí rozhodovať EÚ a jej členské štáty, nie zločinecké organizácie.

S cieľom narušiť obchodný model prevádzáčov a zabrániť neoprávneným odchodom a stratám na životoch musí EÚ pokračovať v úsilí o posilňovanie schopností našich partnerov **kontrolovať a riadiť hranice pri vstupe a výstupe** a nasadzovať svoje pátracie a záchranné kapacity, a to v záujme minimalizovania incidentov a ochrany ľudí pred závažnými rizikami. Čím skôr sa na trase zasiahne, tým väčšia je šanca, že sa predíde nehodám a úmrtiam. Nedávne iniciatívy EÚ sa premietli do účinnejšieho predchádzania nebezpečným cestám.

Aby EÚ mohla efektívne reagovať, musí takisto vynaložiť úsilie na posilnenie medzinárodnej spolupráce, a to tak, že premení **Globálnu alianciu na boj proti prevádzáčstvu** na pevný a dlhodobý rámec spolupráce, ktorý bude spájať zainteresované strany s cieľom predchádzať prevádzáčstvu migrantov, reagovať naň a vytvárať bezpečné alternatívy k nelegálnemu prísťahovalectvu.

2. medzinárodná konferencia Globálnej aliance, ktorá sa konala 10. decembra 2025 a nadviazala na prvé dva roky vykonávania aliance, pripravila pôdu pre vytvorenie **štruktúrovanej spolupráce** v súlade s vyššími ambíciami Únie. Partneri, ktorí schválili spoločné vyhlásenie⁽¹⁶⁾, sa zaviazali k súboru spoločných zásad, záväzkov a povinností s cieľom posilniť medzinárodnú spoluprácu v kolektívnom a globálnom boji proti prevádzáčstvu migrantov v rámci prístupu zameraného na celú trasu a v duchu spoločnej zodpovednosti. Výročné zasadnutia na úrovni vysokých úradníkov podnietia vytvorenie následných opatrení s cieľom vykonávať priority a podporiť lepšiu súdržnosť a spoločné plánovanie, zatiaľ čo ministerskými konferenciami sa zabezpečí trvalé politické vedenie. Tým sa zintenzívni koordinácia a zvýši vplyv rôznych regionálnych a tematických iniciatív (napr. budapeštiansky, chartúmsky, niamský, pražský a rabatský proces, Eurofront a El Pacto s Latinskou Amerikou a Karibikom, ako aj skupina G7 a práca vykonávaná úradom UNODC a Radou Európy) so zámerom ďalej zefektívniť činnosti a podporiť synergie.

Prevádzáčské siete zneužívajú digitálne platformy, kryptoaktíva a iné technológie na podporu svojich nezákonných činností, financovanie svojich operácií a ukrývanie nezákonných ziskov. Jednou z priorít Globálnej aliance bude boj proti tzv. **digitálnemu prevádzáčstvu**, pričom sa zintenzívni spolupráca s digitálnymi platformami a poskytovateľmi technológií. Zároveň musíme využívať technológie v náš prospech, a to vybavením orgánov presadzovania práva novými nástrojmi a technológiami – vrátane analytických spôsobilostí založených na umelej inteligencii – na spracúvanie a prepájanie rozsiahlych súborov údajov, aby sme im umožnili byť vždy o krok vpred pred prevádzáčmi. Na tento účel Europol, ktorý bol nedávno posilnený o Centrum boja proti prevádzáčstvu⁽¹⁷⁾, rozšíri svoju operačnú činnosť v oblasti boja proti online stopám prevádzáčov migrantov. Komisia takisto prehĺbi svoje strategické partnerstvo s Úradom OSN pre drogy a kriminalitu (UNODC) s cieľom bojovať proti online rozmeru

⁽¹⁶⁾ https://home-affairs.ec.europa.eu/document/download/54b4208d-d928-4177-aac3-c70c4f6b2745_en?filename=Global%20Alliance%20Joint%20Declaration_final.pdf.

⁽¹⁷⁾ [IP_25_2229_SK.pdf](#).

prevádzachstva migrantov a narušiť nezákonné finančné toky prostredníctvom prístupu „sledovania toku peňazí“. To si vyžaduje využívanie finančných spravodajských informácií a bezpečnú výmenu informácií s cieľom identifikovať páchatel'ov trestnej činnosti na všetkých úrovniach. Navyše prostredníctvom najmodernejšej elektronickej identifikácie a dôveryhodných služieb možno uľahčiť uplatňovanie nových opatrení zameraných na boj proti podvodom a krádežiam totožnosti, ako aj na podporu digitalizácie a automatizácie kontroly hraníc.

Využívanie **komerčných dopravných prostriedkov**, najmä leteckej dopravy, je v súčasnosti osvedčeným *modus operandi* sietí prevádzachov migrantov, ktoré migrantov dopravujú do tretích krajín v blízkosti EÚ alebo hraničiacich s EÚ a z nich sa migranti následne pokúšajú neoprávnenne vstúpiť na územie EÚ. Na základe úspešných výsledkov dosiahnutých prostredníctvom súboru nástrojov⁽¹⁸⁾ na riešenie týchto aktivít bude EÚ spolupracovať s kľúčovými zainteresovanými stranami pri prijímaní opatrení v nadväznosti na pracovný dokument Medzinárodnej organizácie civilného letectva (ICAO)⁽¹⁹⁾ s cieľom vypracovať spoločné prístupy a preskúmať spoločné opatrenia, ktoré by mohli schváliť kľúčové partnerské krajiny a zainteresované strany v oblasti letectva, a to aj v kontexte organizácie ICAO.

V rámci úsilia vybaviť krajiny na migračných trasách potrebnými nástrojmi na riadenie migrácie a boj proti prevádzachstvu migrantov bude EÚ podporovať partnerov pri budovaní potrebných kapacít na **posilnenie justičnej reakcie a reakcie orgánov presadzovania práva** a vytvorí pevné kanály spolupráce, a to aj prostredníctvom spoločných vyšetrovacích tímov. Cieľom tohto úsilia bude zabezpečiť účinnejšie odhaľovanie, vyšetrovanie a stíhanie prevádzachských sietí. V konečnom dôsledku by to malo viesť k vyššiemu počtu úspešných trestných stíhaní a k zmysluplným sankciám, čím by sa z prevádzachstva migrantov stala rizikovejšia, zložitejšia a menej výnosná trestná činnosť. EÚ by mala byť schopná využívať sieť partnerov zapojených do boja proti prevádzachstvu migrantov na trasách, dostávať spravodajské informácie a informácie o migračných tokoch v reálnom čase, a tým pomôcť krajinám na trasách pripraviť sa. Komisia bude v koordinácii s členskými štátmi spolupracovať s Interpolom, Europolom, Eurojustom, agentúrou Frontex a kľúčovými medzinárodnými organizáciami, pričom sa bude využívať aj podporu siete imigračných styčných dôstojníkov.

Vážnou výzvou, ktorú prináša prevádzachstvo migrantov, je skutočnosť, že zločinci, ktorí tieto činnosti organizujú a vykonávajú, majú často bydlisko mimo EÚ, a preto sú mimo dosahu jurisdikcie členských štátov. EÚ súbežne s návrhom, o ktorom diskutuje Európsky parlament a Rada s cieľom posilniť právny rámec EÚ v oblasti predchádzania uľahčovaniu neoprávnenej migrácie⁽²⁰⁾, vypracúva **nový režim sankcií** zameraný na prevádzachov migrantov a obchodníkov s ľuďmi, najmä na kľúčových aktérov takejto trestnej činnosti, s cieľom zmraziť ich aktíva, zbaviť ich ziskov a obmedziť im možnosť vstupu na územie EÚ, a to v plnej komplementárnosti s opatreniami trestnej justície.

Strategické a komplexné partnerstvá EÚ s Egyptom, Jordánskom a Tuniskom a partnerstvo v oblasti migrácie s Mauritániou, ako aj zvýšená spolupráca s kľúčovými partnermi vrátane Libanonu, Maroka, Senegal a Turecka prispeli k výraznému zníženiu počtu nedovolených prekročení hraníc zaznamenaných na trasách cez východné a centrálné Stredozemie

(18) Súbor nástrojov na riešenie využívania komerčných dopravných prostriedkov s cieľom uľahčiť neoprávnenú migráciu do EÚ, https://home-affairs.ec.europa.eu/toolbox-addressing-use-commercial-means-transport-facilitate-irregular-migration-eu_en.

(19) https://www.icao.int/sites/default/files/Meetings/a42/Documents/WP/wp_449_en.pdf.

(20) Návrh smernice Európskeho parlamentu a Rady, ktorou sa stanovujú minimálne pravidlá predchádzania uľahčovaniu neoprávneného vstupu, tranzitu a pobytu v Únii a boja proti takémuto uľahčovaniu a ktorou sa nahrádza smernica Rady 2002/90/ES a rámcové rozhodnutie Rady 2002/946 SVV; [EUR-Lex – 52023PC0755 – SK – EUR-Lex](#).

a Atlantik⁽²¹⁾. Komisia takisto rozvíja podporu vo vzťahu k Líbyi v oblasti pátracích a záchranných kapacít a činností súvisiacich s ochranou, humanitárnymi návratmi a evakuáciami v súlade s medzinárodným právom a dodržiavaním ľudských práv. Komisia bude v spolupráci so všetkými príslušnými zainteresovanými stranami naďalej spolupracovať s tretími krajinami s cieľom posilniť pátracie a záchranné operácie, bojovať proti prevádzachtvu migrantov a obchodovaniu s ľuďmi, chrániť vysídlené osoby a zlepšiť spoluprácu v oblasti návratu a readmisie z EÚ a z iných tretích krajín, a to pri zabezpečení úplného dodržiavania základných práv a medzinárodných záväzkov.

Vzhľadom na rastúci počet migrantov prevádzaných cez **Lamanšský prieliv** z Francúzska do Spojeného kráľovstva je potrebná rózna reakcia s cieľom bojovať proti neoprávnenej migrácii a organizovanému zločinu, pričom treba vynaložiť maximálne úsilie na to, aby sa predišlo ďalším stratám na životoch na mori. EÚ v nadväznosti na spoločné vyhlásenie zo samitu lídrov EÚ a Spojeného kráľovstva, ktorý sa konal v máji 2025, a v kontexte Globálnej aliancie na boj proti prevádzachtvu zintenzívňuje spoluprácu so Spojeným kráľovstvom. V tejto súvislosti je pri odrádzaní od týchto nebezpečných ciest a riešenia náročnej situácie na vonkajšej hranici EÚ prínosný pilotný projekt, na ktorom sa dohodli Francúzsko a Spojené kráľovstvo a ktorý podporuje Komisia.

Podpora partnerských krajín pri posilňovaní ich azylových systémov a systémov ochrany

Ku koncu júna 2025 dosiahol počet **násilne vysídlených** osôb na celom svete viac ako 117 miliónov⁽²²⁾. Tento údaj sa za posledné desaťročie takmer zdvojnásobil, čo je odrazom takmer desaťročného medziročného rastu. Dve tretiny osôb, ktoré sú nútené opustiť svoju krajinu, sa zdržiavajú v susedných oblastiach, často v krajinách s nízkymi až strednými príjmami. Zotrvanie v regióne, v ktorom sa poskytuje účinná ochrana, je pre vysídlené osoby a utečencov prospešné, keďže sa tým znižuje riziko nebezpečných ciest a súvisiaceho ľudského utrpenia a štátom to pomáha zvládať výzvy spojené s migráciou v súlade s medzinárodnými záväzkami.

Komisia bude na základe výsledkov dosiahnutých v rámci Nástroja susedstva a rozvojovej a medzinárodnej spolupráce – Globálna Európa naďalej podporovať programy na posilnenie vnútroštátnych azylových systémov, rámcov prijímania a ochrany, a riadenia migrácie v tretích krajinách. Podpora sa poskytne na právne a inštitucionálne reformy a budovanie kapacít na účely systémov určenia postavenia utečenca, registrácie a dokumentácie vo viacerých partnerských krajinách. Na túto činnosť budú ďalej nadväzovať regionálne dialógy a partnerstvá s kľúčovými krajinami pôvodu a tranzitu. Okrem toho bude Komisia naďalej poskytovať násilne vysídleným osobám služby ochrany a trvalé riešenia.

Podpora spôsobov získania ochrany

Umožnenie legálnych spôsobov migrácie s cieľom ochrániť ľudí, ktorí potrebujú ochranu, je hmatateľným dôkazom toho, že EÚ preberá svoju globálnu zodpovednosť. Cieľom legálnych spôsobov migrácie je zároveň riadne a bezpečne riadiť príchody, a tým predchádzať prevádzachtvu a nebezpečným cestám. Zároveň je to strategický nástroj, ktorým sa môže posilniť spolupráca EÚ s partnerskými krajinami, ako súčasť holistického a komplexného prístupu k riadeniu migrácie zameraného na celú trasu. Uvedené spôsoby migrácie prispievajú k zmierneniu tlaku na týchto partnerov, posilňujú ich kapacitu na zlepšenie prijímacích podmienok a podmienok medzinárodnej ochrany a dopĺňajú naše politiky zamerané na predchádzanie nebezpečným ďalším pohybom z krajín pôvodu. Z uvedeného dôvodu by sa mali začleniť do širšieho rámca spolupráce s partnerskými

(21) Výročná európska správa o azyle a migrácii (2025), podľa údajov agentúry Frontex sa v období od 1. júla 2024 do 30. júna 2025 počet príchodov na trase cez centrálné Stredozemie znížil o 40 %, na trase cez Atlantik o 25 % a na trase cez východné Stredozemie o 11 % v porovnaní s predchádzajúcim vykazovaným obdobím.

(22) UNHCR – *Refugee Data Finder – Key Indicators* (Vyhľadávanie údajov o utečencoch – kľúčové ukazovatele), <https://www.unhcr.org/refugee-statistics>.

krajinami. EÚ by preto mala zvýšiť svoje ambície v oblasti **presídlenia a humanitárneho prijatia** ako neoddeliteľnej súčasť svojho súboru nástrojov diplomacie v oblasti migrácie.

Preťažené kapacity vnútroštátnych prijímacích systémov, ako aj ďalšie významné politické a finančné faktory viedli k zníženiu počtu miest, ktoré sú členské štáty EÚ schopné ponúknuť na obdobie rokov 2026 – 2027 v rámci plánu Únie pre presídlenie a humanitárne prijatie⁽²³⁾. Účinnejším riadením migrácie spolu s vykonávaním paktu by sa však v nasledujúcich rokoch mali vytvoriť podmienky pre **ambicióznejšie plány pre presídlenie a humanitárne prijatie**.

Podpora návratov z tretích krajín

EÚ od roku 2016 významne zvýšila podporu v oblasti **udržateľných dobrovoľných návratov z tranzitných krajín** do krajín pôvodu migrantov. Tretím krajinám to pomohlo obmedziť tlak na ich systémy a znížiť počet neoprávnených príchodov do EÚ. Zároveň to bola príležitosť pre migrantov, ktorí uviazli bez perspektívy ochrany a bez dostatočných prostriedkov na návrat do svojej krajiny pôvodu, čím sa zabezpečila ich ochrana pred zneužívaním zo strany prevádzачov. Finančná podpora poskytovaná na Nástroj susedstva a rozvojovej a medzinárodnej spolupráce – Globálna Európa v rámci súčasného viacročného finančného rámca predstavuje zatiaľ (2021 – 2025) viac ako 1 miliardu EUR na podporu návratov z tretích krajín a reintegrácie, ako aj na budovanie zodpovednosti tretích krajín a ich kapacít na riadenie reintegrácie prostredníctvom národných referenčných mechanizmov v severnej Afrike, subsaharskej Afrike, ako aj v Ázii. Jedným z kľúčových programov na podporu návratu a reintegrácie štátnych príslušníkov tretích krajín je program ochrany migrantov, návratu a reintegrácie. Program prispieva k ochrane zraniteľných a uviaznutých migrantov, a to aj prostredníctvom asistovaných dobrovoľných návratov zo severnej Afriky a regiónu Sahel, a k ich udržateľnej reintegrácii v subsaharskej Afrike. V rámci programu ochrany migrantov, návratu a reintegrácie sa v období od decembra 2022 do novembra 2025 podporil návrat viac ako 127 500 osôb a reintegrácia viac ako 106 600 osôb. Celkovo sa v rámci súčasného Nástroja susedstva a rozvojovej a medzinárodnej spolupráce – Globálna Európa doteraz v rokoch 2021 až 2025 poskytlo na program ochrany migrantov, návratu a reintegrácie v severnej Afrike aj v subsaharskej Afrike viac ako 650 miliónov EUR z celkovej sumy 1 miliardy EUR vyčlenenej na návrat a reintegráciu v rámci Nástroja susedstva a rozvojovej a medzinárodnej spolupráce – Globálna Európa⁽²⁴⁾. Podpora dobrovoľných návratov do subsaharskej Afriky a ďalších kľúčových krajín pôvodu, ako aj úsilie o rozvoj vnútroštátnych systémov reintegrácie budú aj naďalej dôležitými súčasťami diplomacie EÚ v oblasti migrácie.

Komisia bude **dalej podporovať asistované dobrovoľné návraty a reintegráciu z tretích krajín** v kontexte svojej strategickej spolupráce s tretími krajinami, a to v spolupráci s členskými štátmi a dotknutými tretími krajinami a s podporou programu EÚ pre reintegráciu agentúry Frontex a medzinárodných aktérov, napríklad organizácie IOM. Opatrenia na posilnenie dobrovoľných návratov z tretích krajín idú ruka v ruku s úsilím o posilnenie návratov a readmisie štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí sa neoprávnene zdržiavajú na území EÚ (pozri oddiel 5).

⁽²³⁾ Rozhodnutie Rady (EÚ) 2025/702 zo 17. marca 2025, ktorým sa Európska komisia poveruje zúčastniť sa v mene Únie rokovani o medzinárodnom nástroji, ktorým sa zriaďuje Medzinárodná nároková komisia pre Ukrajinu; ELI: <https://eur-lex.europa.eu/eli/dec/2025/702/oj>.

⁽²⁴⁾ *Migrant Protection, Return and Reintegration Programme for Sub-Saharan Africa (MPRR-SSA) – International Partnerships* [Program ochrany migrantov, návratu a reintegrácie pre subsaharskú Afriku (MPRR-SSA) – Medzinárodné partnerstvá], https://international-partnerships.ec.europa.eu/policies/programming/projects/migrant-protection-return-and-reintegration-programme-sub-saharan-africa-mpr-r-ssa_en.

3. SILNÉ HRANICE EÚ S CIEĽOM POSILNIŤ KONTROLU A BEZPEČNOSŤ

Zachovanie **integrity vonkajších hraníc Únie a schengenského priestoru** ako priestoru bez kontroly vnútorných hraníc je kľúčovým prvkom integrovaného a komplexného prístupu k riadeniu migrácie.

V záujme dosiahnutia tohto cieľa je potrebné, aby Únia zachovávala silné vonkajšie hranice, ktoré dokážu zaručiť bezpečnosť a poriadok, zabezpečila **účinnú kontrolu nad tým, kto vstupuje** ⁽²⁵⁾ **na územie Únie a zdržiava sa na ňom** oprávnené a zároveň bránila neoprávnenému vstupu na jej územie a zdržiavaniu sa na ňom. Prostredníctvom účinnej ochrany vonkajších hraníc EÚ spolu so spoľahlivým právnym rámcom, ktorý zabráňuje zneužívaniu a neoprávneným sekundárnym pohybom v rámci EÚ, ako sa zaviedol paktom, by sa mala zlepšiť aj situácia na vnútorných hraniciach EÚ, uľahčiť fungovanie schengenského priestoru a posilniť vzájomná dôvera medzi členskými štátmi.

Zároveň sa na hraniciach neustále objavujú nové výzvy, ktoré ovplyvňujú bezpečnosť a územnú celistvosť Únie a jej členských štátov. Hybridné hrozby spojené s **inštrumentalizáciou migrantov a zneužívaním migrácie ako zbrane** zo strany Ruska a Bieloruska sa od roku 2021 ešte viac zintenzívnili v súvislosti s útočnou vojnou Ruska proti Ukrajine. Únia nemôže dovoliť, aby nepriateľské subjekty zneužívali jej hodnoty a zásady vrátane práva na azyl a oslabovali jej demokracie. Komisia v roku 2024 ako súčasť svojej reakcie, a to vrátane diplomatických kontaktov a legislatívnej činnosti, vydala oznámenie ⁽²⁶⁾ s cieľom podporiť členské štáty EÚ v boji proti hybridným hrozbám vyplývajúcim zo zneužívania migrácie ako zbrane a posilniť bezpečnosť na vonkajších hraniciach EÚ, pričom poskytla finančné prostriedky na zvýšenie spôsobilostí členských štátov v oblasti hraničného dozoru. V nasledujúcich piatich rokoch musí byť Únia naďalej plne pripravená riešiť nové výzvy alebo hrozby.

Únia plánuje ďalej rozvíjať spoľahlivé a účinné **európske integrované riadenie hraníc (EIBM)** a v roku 2028 predstaví druhú stratégiu EIBM podporenú najmodernejšími informačnými technológiami a infraštruktúrami, pričom jej operačnými zložkami budú agentúry Frontex a eu-LISA. V rámci revízie nariadenia o agentúre Frontex, ktorá je naplánovaná na rok 2026, sa bude skúmať, ako možno ďalej posilniť mandát agentúry v oblasti ochrany hraníc a ako posilniť jej stály zbor, aby mohla rozšíriť svoju prítomnosť a posilniť svoju operačnú podporu poskytovanú členským štátom a tretím krajinám.

Účinnnejšia kontrola vstupu na územie EÚ a do schengenského priestoru

Postupným zavádzaním **systému vstup/výstup**, ktoré sa začalo v októbri 2025, EÚ uvádza do prevádzky najpokročilejší digitálny systém riadenia hraníc na svete. Systém vstup/výstup transformuje kontrolu hraníc tým, že zlepšuje schopnosť monitorovať vstupy na územie EÚ a výstupy z neho, ako aj to, kto prekračuje povolenú dĺžku pobytu, a zlepšuje tok informácií medzi systémami a orgánmi, čím zabezpečuje účinnejšiu a efektívnejšiu reakciu na vyvíjajúce sa migračné a bezpečnostné výzvy.

V ďalšom kroku sa Únia zameriava na spustenie novej databázy na účely riadenia migrácie (Eurodac) do polovice roka 2026, ako aj Európskeho systému pre cestovné informácie a povolenia (ETIAS) do konca roka 2026. Úplné zavedenie **interoperability** všetkých systémov vrátane vízového informačného systému (VIS) sa plánuje v nadchádzajúcich rokoch.

⁽²⁵⁾ Základným pravidlom stanoveným v Kódexe schengenských hraníc (článok 5 ods. 3) zostáva, že vonkajšie hranice sa môžu prekračovať len na hraničných priechodoch, inak hrozia sankcie.

⁽²⁶⁾ Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu a Rade o boji proti hybridným hrozbám vyplývajúcim zo zneužívania migrácie ako zbrane a o posilnení bezpečnosti na vonkajších hraniciach EÚ; <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/HTML/?uri=CELEX:52024DC0570>.

Pri dosahovaní tejto digitálnej transformácie bude mať naďalej kľúčové postavenie agentúra **eu-LISA**, ktorá je Agentúrou EÚ na prevádzkové riadenie rozsiahlych informačných systémov. V návrhu VFR sa počíta s výrazným zvýšením zdrojov uvedenej agentúry s cieľom poskytnúť jej potrebné prostriedky na rozvoj všetkých zložiek rozsiahlych informačných systémov, ktoré sú v jej kompetencii, a ich uvedenie do prevádzky.

Navyše od polovice roka 2026 začnú členské štáty v rámci vykonávania paktu **preverovať štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí prichádzajú do EÚ bez splnenia podmienok vstupu** do schengenského priestoru. Tým sa zabezpečí, aby osoby prichádzajúce na vonkajšie hranice EÚ neoprávnene boli podrobené kontrole totožnosti, bezpečnostnej kontrole a kontrole zdravotného stavu a zraniteľnosti a aby boli nasmerované na príslušné konanie. V tejto súvislosti sa prostredníctvom rozsiahlej revízie **systému Eurodac**, ktorý je centrálnou biometrickou databázou EÚ, v polovici roka 2026 poskytne orgánom informačný systém riadenia migrácie na účely komplexného a digitálneho dohľadu, riadenia a kontroly azylu a migrácie v EÚ. **Novými povinnými konaniami o azyle a návrate na hraniciach** sa posilní kontrola našich hraníc, a tým sa upevní naša schopnosť predchádzať neoprávnenému vstupu a zefektívnia sa naše azylové a návratové systémy. Žiadateľom, u ktorých je nepravdepodobné, že získajú ochranu v EÚ, a u ktorých sa zistilo, že predstavujú riziko pre vnútornú bezpečnosť EÚ alebo ktorí zavádzajú úrady, nebude povolený vstup na územie Únie a budú urýchlene spracovaní na hraniciach. Počas preverovania a konania o azyle na hraniciach sa bude monitorovať dodržiavanie základných práv vrátane práv dieťaťa prostredníctvom vnútroštátnych nezávislých monitorovacích mechanizmov.

Využívanie technológie na riadenie a ochranu hraníc Únie

V nasledujúcich piatich rokoch bude Únia pokračovať v budovaní **kapacít založených na spravodajských informáciách** s cieľom chrániť svoje vonkajšie hranice a zabezpečiť komplexnú situačnú informovanosť a primeranú schopnosť reakcie. Na tento účel systém EUROSUR už teraz zabezpečuje najmodernejší dozor a posilňuje schopnosť Únie monitorovať a kontrolovať spoločné schengenské vonkajšie hranice prostredníctvom výmeny informácií týkajúcich sa neoprávnenej migrácie a cezhraničnej trestnej činnosti takmer v reálnom čase. Kľúčové bude ďalšie zlepšenie fungovania systému EUROSUR, ako aj využívanie moderných technológií pri hraničnom dozore vrátane taktického využívania dronov a protidronových spôsobilostí. Komisia posúdi, ako by agentúra Frontex mohla podporiť členské štáty pri nákupe takéhoto vybavenia a poskytnúť potrebnú odbornú prípravu. Navyše spoločné prostredie na výmenu informácií (CISE), ktoré umožňuje štruktúrovanú a bezpečnú výmenu informácií medzi námornými úradmi EÚ, bude naďalej zohrávať úlohu pri zvyšovaní informovanosti o námorných činnostiach a podpore reakcií na neoprávnenú migráciu.

Novými iniciatívami sa bude ďalej podporovať **digitalizácia riadenia hraníc EÚ** a uľahčovať vstup cestujúcich *bona fide*. Digitalizáciou konaní o udelení víza, ktorá bola dohodnutá v júni 2023 a má sa zaviesť do roku 2030, sa cestujúcim uľahčí podávanie žiadostí o schengenské vízum a vnútroštátnym orgánom sa umožní rýchlejšie spracúvanie žiadostí. Prijatím navrhovanej digitalizácie cestovných dokladov⁽²⁷⁾ Európskym parlamentom a Radou, a to aj s využitím európskej peňaženky digitálnej identity, sa zároveň ďalej upevní pozícia EÚ ako svetového lídra v oblasti bezpečného, efektívneho a pre cestujúcich ústretového riadenia hraníc. Komisia v záujme riešenia bezpečnostných

(27) Návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa zavádza aplikácia pre elektronické predkladanie cestovných údajov („digitálna cestovná aplikácia EÚ“) a ktorým sa menia nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/399 a (EÚ) 2018/1726 a nariadenie Rady (ES) č. 2252/2004, pokiaľ ide o používanie digitálnych cestovných identifikátorov; <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=celex:52024PC0670>.

nedostatkov a iných výziev takisto navrhne aktualizované pravidlá EÚ týkajúce sa jednotného formátu povolení na pobyt pre štátnych príslušníkov tretích krajín ⁽²⁸⁾.

Zavádzanie **nových technológií** vrátane dôveryhodných nástrojov umelej inteligencie zameranej na človeka by sa malo uprednostniť tak na úrovni Únie, ako aj na vnútroštátnej úrovni s cieľom predvídať vývoj a posilniť pripravenosť a odolnosť vonkajších hraníc EÚ. Zahŕňa to modely, ktoré majú pomôcť pri identifikácii aktív alebo plavidiel, ktoré vykazujú nezrovnalosti vyžadujúce ďalšie overenie alebo vyšetrovanie (napríklad v súvislosti s núdzovými alebo nezákonnými činnosťami). To prispeje k podpore činností v oblasti boja proti prevádzkačstvu alebo pátracích a záchranných operácií; k zlepšeniu rozpoznávania objektov, ako sú vozidlá alebo plavidlá; k rýchlej analýze veľkého množstva rôznorodých údajov a k biometrickému rozpoznávaniu používanému na bezpečné a spoľahlivé kontroly a uľahčenie cestovania, ako aj na boj proti krádežiam totožnosti. Mnohé z týchto nástrojov sa vyvíjajú a budú sa naďalej vyvíjať s podporou programov Komisie v oblasti výskumu a vývoja ⁽²⁹⁾ so sústredením sa na ich vývoj na základe európskych riešení.

Komisia **využije umelú inteligenciu** na analýzu údajov a identifikáciu trendov na vonkajších hraniciach, čím orgánom pomôže zdieľať informácie prostredníctvom pokročilejších nástrojov, predvídať vývoj a riziká a reagovať na ne v súlade s aktom EÚ o umelej inteligencii ⁽³⁰⁾. Komisia bude spolu s agentúrou Frontex, agentúrou eu-LISA a členskými štátmi vyvíjať, testovať a v prípade potreby podporovať zavádzanie nástrojov podporovaných umelou inteligenciou na analýzu rizík, situačnú informovanosť a správu systému identifikačných dát na vonkajších hraniciach. Agentúra Frontex bude v súlade s výskumnou a inovačnou zložkou EIBM nariadenia o agentúre Frontex ⁽³¹⁾ využívať svoje výskumné a inovačné úlohy na plánovanie a vykonávanie pilotných projektov, testovanie a validáciu technologických riešení v operačnom prostredí a zdieľanie výsledkov, usmernení a súvisiacej odbornej prípravy s vnútroštátnymi orgánmi. EÚ takisto vytvorí nezávislú európsku kapacitu pre automatizované systémy rozpoznávania totožnosti na účely riadenia migrácie a hraníc, pričom bude vychádzať z existujúcich rozsiahlych informačných systémov v tejto oblasti. Všetky komponenty umelej inteligencie takýchto systémov sa budú vyvíjať a zavádzať v súlade s príslušnými pravidlami EÚ, pričom cieľom bude znížiť strategickú závislosť od poskytovateľov mimo EÚ.

4. SPRAVODLIVÝ, PEVNÝ A ADAPTABILNÝ AZYLOVÝ A MIGRAČNÝ SYSTÉM

Kľúčovou reformou, ktorou sa vytvára spoľahlivý právny základ pre spravodlivý a efektívnejší spôsob riadenia migrácie, je **Pakt o migrácii a azyle**. Prináša komplexný prístup, ktorého cieľom je posilniť politiku EÚ v oblasti azylu, migrácie a riadenia hraníc. Ustanovujú sa ním rýchle a účinné konania o azyle spolu so silnými zárukami pre žiadateľov a posilňujú sa postupy vnútri Únie a na jej vonkajších hraniciach. EÚ prostredníctvom paktu zavádza efektívny systém solidarity a zodpovednosti za kolektívne riadenie migrácie, v rámci ktorého

⁽²⁸⁾ Medzi výzvy, ktoré ovplyvňujú členské štáty, patria náhly nárast migračných tokov (ktorý vedie k potrebe vydať v krátkom čase veľký počet preukazov, ako aj k vysokým nákladom), výkyvy v globálnych dodávateľských reťazcoch na výrobu nevyplnených preukazov a nedostatok určitých komponentov potrebných na výrobu. Tieto výzvy sa prejavili počas pandémie COVID-19 a po komplexnej vojenskej invázii Ruska na Ukrajinu.

⁽²⁹⁾ *Study on strengthening EU-funded security research and innovation – 20 years of EU-Funded Civil Security Research and Innovation* (Štúdiá o posilnení výskumu a inovácií v oblasti bezpečnosti financovaných z EÚ – 20 rokov výskumu a inovácií v oblasti civilnej bezpečnosti financovaných z EÚ) – záverečná správa; <https://data.europa.eu/doi/10.2837/0004501>.

⁽³⁰⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1689 z 13. júna 2024, ktorým sa stanovujú harmonizované pravidlá v oblasti umelej inteligencie a ktorým sa menia nariadenia (ES) č. 300/2008, (EÚ) č. 167/2013, (EÚ) č. 168/2013, (EÚ) 2018/858, (EÚ) 2018/1139 a (EÚ) 2019/2144 a smernice 2014/90/EÚ, (EÚ) 2016/797 a (EÚ) 2020/1828 (akt o umelej inteligencii) (Text s významom pre EHP), ELI: <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2024/1689/oj>.

⁽³¹⁾ Najmä v súlade s článkom 10 ods. 1 písm. x) a článkom 66 nariadenia o agentúre Frontex.

žiadny členský štát, ktorý je vystavený tlaku, nezostane osamotený. Ide o systém, ktorý je spravodlivý a dobre riadený a ktorý poskytuje záruky proti zneužívaniu, chráni deti, zraniteľné osoby a základné práva jednotlivcov a umožňuje Únii čeliť výzvam v oblasti migrácie a azylu.

V nasledujúcich piatich rokoch bude preto potrebné naďalej sa zameriavať na **vykonávanie a zavádzanie** paktu. Jeho vykonávanie v členských štátoch je v plnom prúde a vzhľadom na rozsah reforiem budú mať nasledujúce roky zásadný význam pri konsolidácii nových systémov riadenia azylu a migrácie v celej Únii, a to aj s prihliadnutím na judikatúru Súdneho dvora Európskej únie a Európskeho súdu pre ľudské práva. Pakt takisto predstavuje **nevyhnutný základ, na ktorom môžeme ďalej stavať**. Komisia v záujme zvýšenia efektívnosti a udržateľnosti konaní o azyle preskúma opatrenia na zavedenie inovatívnych aspektov, posilnenie operačnej koordinácie a plné využitie možností, ktoré poskytuje nový právny rámec. Táto práca bude vychádzať z potreby zachovať pružnosť a adaptabilitu politík Únie a ich schopnosť predvídať, v ktorých oblastiach sú potrebné zlepšenia a doplnkové iniciatívy.

To si bude vyžadovať tzv. **celovládny prístup** a koordinované úsilie v rámci rôznych vládnych útvarov a agentúr na úrovni Únie aj členských štátov. Mala by sa tým zabezpečiť spolupráca medzi agentúrami, čím sa upevní vzájomne prospešné a jednotné vykonávanie politík vo všetkých odvetviach a na všetkých úrovniach verejnej správy vrátane regionálnej a miestnej úrovne.

V záujme dobrého fungovania celého migračného a azylového systému je potrebné, aby mal **súdny systém** primerané zdroje a aby mu bola poskytnutá odborná príprava v oblasti reforiem. Mimoriadne dôležitá bude bezproblémová koordinácia medzi administratívnym spracúvaním žiadostí o azyl a súdnym systémom. Vhodnou integráciou administratívnych štruktúr, systémov na súdny dohľad a komunikačných kanálov môžu správne a súdne orgány urýchliť konania a minimalizovať prekážky.

Pripravenosť a plánovanie pre prípad nepredvídaných udalostí sú kľúčové pre účinnejšie riadenie migrácie prostredníctvom lepšieho predvídania vznikajúcich situácií. Komisia posilňuje svoje kapacity na vypracúvanie prognóz a scenárov budúcich príchodov a žiadostí o medzinárodnú ochranu a rozvíja prognostické kapacity, ktorými sa môžu podporiť operačné a politické rozhodnutia, ako aj pripravenosť, rezervy a odolnosť členských štátov ⁽³²⁾.

Moderný azylový systém by sa mal opierať aj o podporu **technologického rozvoja**. Do konca päťročného obdobia, na ktoré sa vzťahuje táto stratégia, by členské štáty mali byť schopné vykonávať svoje konania o azyle s použitím digitalizovaných systémov správy prípadov, pričom nové nástroje umelej inteligencie by mali byť schopné poskytovať potrebnú podporu na urýchlenie konaní, a to v súlade s požiadavkami aktu EÚ o umelej inteligencii.

Vykonávanie paktu a zabezpečenie vhodnosti pravidiel na daný účel

Vykonávanie paktu je rôznorodý proces, do ktorého je zapojených viacero aktérov s cieľom premietnuť rozsiahly súbor legislatívnych aktov do bežnej praxe. V nasledujúcich piatich rokoch zostane strategickou prioritou. Tento proces zahŕňa riešenie akýchkoľvek ďalších legislatívnych úprav, zabezpečenie zdrojov na potrebné reformy a zaistenie úplného zavedenia do praxe v rámci všetkých desiatich stavebných prvkov uvedených v spoločnom implementačnom pláne ⁽³³⁾.

⁽³²⁾ Bude vychádzať z globálnej výhľadovej štúdie Spoločného výskumného centra Komisie, ktorá bude uverejnená v roku 2026.

⁽³³⁾ Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov, Spoločný implementačný plán pre pakt o migrácii a azyle; [EUR-Lex – 52024DC0251 – SK – EUR-Lex](#).

Komisia vytvorila silnú podpornú štruktúru zloženú z tímov 27 krajín, ktorá má pomáhať členským štátom a zabezpečiť súdržnosť v celej EÚ⁽³⁴⁾. Ďalšie 3 miliardy EUR⁽³⁵⁾ boli sprístupnené na podporu členských štátov pri reformách potrebných na vykonávanie paktu. Cielená angažovanosť bude pokračovať, keď sa pakt začne uplatňovať v plnom rozsahu, teda po júni 2026. Počas celého tohto procesu musí byť pakt dynamický a adaptabilný vo vzťahu k novým a vznikajúcim výzvam.

Na tento účel sa Európsky parlament a Rada v decembri 2025 dohodli na dvoch nových opatreniach zameraných na doplnenie paktu, ktorými sa mení koncept bezpečnej tretej krajiny a vytvára zoznam bezpečných krajín pôvodu na úrovni Únie⁽³⁶⁾. Preskúmanie nariadenia o riadení azylu a migrácie⁽³⁷⁾ a nariadenia o konaní o azyle⁽³⁸⁾ naplánované na rok 2027 bude príležitosťou na prvé hodnotenie toho, ako nové pravidlá fungujú v praxi a či sú potrebné ďalšie úpravy. Nový monitorovací mechanizmus agentúry EUAA, ktorý sa má spustiť v roku 2026, takisto prispeje k identifikácii nezrovnalostí a výziev pri uplatňovaní pravidiel v oblasti azylu a prijímania a poskytne informácie pre toto preskúmanie.

Solidarita je popri zodpovednosti jedným z hlavných prvkov paktu. Nariadením o riadení azylu a migrácie sa poskytuje účinná podpora členským štátom vystaveným migračnému tlaku. Komisia v novembri 2025 začala prvý ročný cyklus riadenia migrácie, ktorý poskytuje komplexný obraz o situácii v oblasti azylu, migrácie a prijímania v EÚ a identifikuje členské štáty, ktoré sú vystavené migračnému tlaku, ktorým hrozí migračný tlak alebo ktoré čelia závažnej migračnej situácii⁽³⁹⁾. Rada vytvorila prvú **rezervu solidarity** na rok 2026⁽⁴⁰⁾. Komisia bude podporovať členské štáty pri vykonávaní rezervy solidarity najmä prostredníctvom koordinátora EÚ pre solidaritu. Komisia má každý rok začať cyklus riadenia migrácie s cieľom poskytnúť účinnú podporu členským štátom, ktoré čelia tlaku, zatiaľ čo Rada má zriadiť ročnú rezervu solidarity na každý nasledujúci rok.

Prioritou zostane **stanovenie efektívneho a stabilného rozdelenia zodpovednosti** v rámci Únie a zníženie neoprávnených sekundárnych pohybov na jej území. Neoprávnené sekundárne pohyby oslabujú dobré fungovanie paktu ako celku a majú významný vplyv na schengenský priestor. Preto je mimoriadne dôležité zlepšiť súčasný stav a bojovať proti neoprávneným sekundárnym pohybom. Legislatívne nástroje paktu zahŕňajú viacero prísnych

⁽³⁴⁾ Komisia okrem toho v súčasnosti podporuje desať členských štátov pri vykonávaní paktu prostredníctvom Nástroja technickej podpory. Členské štáty majú prospech aj z partnerského učenia a výmeny osvedčených postupov, ktoré sa zaviedli v kontexte Nástroja technickej podpory; *TSI 2025 Flagship – Supporting Member States with the implementation of the new Pact of Migration and Asylum – European Commission* (Hlavná iniciatíva v rámci Nástroja technickej podpory na rok 2025 – Podpora členských štátov pri vykonávaní Nového paktu o migrácii a azyle – Európska komisia).

⁽³⁵⁾ Táto suma sa pridružuje navyše k finančným zdrojom, ktoré sa mali pôvodne prideliť členským štátom v rámci finančných nástrojov v oblasti vnútorných vecí na obdobie rokov 2021 – 2027.

⁽³⁶⁾ Návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) 2024/1348, pokiaľ ide o vytvorenie zoznamu bezpečných krajín pôvodu na úrovni Únie, a návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) 2024/1348, pokiaľ ide o uplatňovanie konceptu „bezpečnej tretej krajiny“; <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=celex:52025PC0186>; <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=celex:52025PC0259>.

⁽³⁷⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1351 zo 14. mája 2024 o riadení azylu a migrácie, o zmene nariadení (EÚ) 2021/1147 a (EÚ) 2021/1060 a o zrušení nariadenia (EÚ) č. 604/2013; https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/PDF/?uri=OJ:L_202401351.

⁽³⁸⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1348 zo 14. mája 2024, ktorým sa stanovuje spoločné konanie o medzinárodnej ochrane v Únii a zrušuje smernica 2013/32/EÚ.

⁽³⁹⁾ Vykonávacie rozhodnutie Komisie (EÚ) 2025/2323 z 11. novembra 2025 podľa článku 11 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1351; ELI: https://eur-lex.europa.eu/eli/dec_impl/2025/2323/oj.

⁽⁴⁰⁾ Vykonávacie rozhodnutie Rady (EÚ) 2025/2642 z 19. decembra 2025 o zriadení ročnej rezervy solidarity na rok 2026 (Ú. v. EÚ L, 2025/2642, 23.12.2025, ELI: https://eur-lex.europa.eu/eli/dec_impl/2025/2642/oj).

opatrení na tento účel, najmä povinnosť preverovať všetkých migrantov prichádzajúcich neoprávnené a registrovať všetkých žiadateľov o medzinárodnú ochranu v obnovenom systéme Eurodac, povinné konania o azyle a návrate na hraniciach, prísnejšie pravidlá na boj proti útekom, posilnené možnosti na zníženie materiálnych prijímacích podmienok, napríklad ak žiadateľ ušiel z členského štátu, ktorý je zaňho zodpovedný, alebo v iných prípadoch nespolupráce. Mimoriadny význam pre dobré fungovanie a dôveryhodnosť spoločného európskeho azylového systému a pre obmedzenie neoprávnených sekundárnych pohybov medzi členskými štátmi má účinné odovzdávanie osôb. Paktom sa vytvára rýchlejší a predvídateľnejší systém odovzdávania osôb do zodpovedného členského štátu. V roku 2026 bude preto agentúra EUAA skúmať, ako najlepšie podporiť tieto reformy. Komisia okrem toho plánuje podľa potreby ďalej skúmať potenciálny vplyv rôznych politík prijímania v EÚ na pohyby migrantov smerom do EÚ aj v rámci EÚ.

Modernizácia konaní o azyle prostredníctvom digitalizácie a využívania umelej inteligencie

Jedným z hlavných zlepšení, ktoré pakt priniesol, je zvýšenie účinnosti konaní. V oblasti, do ktorej je zapojených mnoho rôznych aktérov z rôznych administratívnych štruktúr a súdництва, môžu nové technologické riešenia prispieť k prekonaniu prekážok, zníženiu administratívneho zaťaženia a uľahčeniu spolupráce a výmeny informácií medzi vnútroštátnymi orgánmi, s agentúrami EÚ a medzi členskými štátmi.

Prioritou bude preto vybaviť migračné orgány integrovanými systémami správy prípadov a inteligentnými digitálnymi nástrojmi. Komisia plánuje, že od roku 2026 preskúma realizovateľnosť osobitného **návrhu na digitalizáciu v oblasti azylu**, a to aj vzhľadom na to, že sa pripravuje takýto návrh v oblasti návratu. Na tento účel sa zriadi expertná skupina, ktorá bude s členskými štátmi konzultovať o najlepšom postupe v súvislosti s vývojom digitálnych systémov správy prípadov v oblasti azylu, ktoré budú integrovať preverovanie a konania o azyle, prijímaní a odovzdaní⁽⁴¹⁾. Komisia na základe toho plánuje identifikovať ďalšie kroky s cieľom podporiť úsilie členských štátov v tejto oblasti. Od roku 2026 sa bude úsilie zameriavať aj na transformáciu siete DubliNet, čo je systém na výmenu informácií podľa nariadenia o riadení azylu a migrácie, na účinnejší a technicky vyspelejší nástroj s cieľom podporiť členské štáty pri vykonávaní postupov a konaní podľa uvedeného nariadenia.

Navyše nové technológie ponúkajú nové a zatiaľ neprebádané príležitosti na zníženie administratívnej záťaže, zjednodušenie procesov a zabezpečenie vysokokvalitných rozhodnutí o azyle. Nástroje na dosiahnutie týchto príležitostí by vnútroštátnym orgánom mohla poskytnúť **umelá inteligencia**. Ide o príležitosti napríklad v oblasti tlmočenia, prekladu a prepisu alebo zberu a analýzy informácií o krajine pôvodu, ako aj v súvislosti so správou prípadov a optimalizáciou pracovných postupov alebo predbežnou kontrolou, či boli žiadosti vyplnené v celom rozsahu. Pri týchto činnostiach by sa mohli využiť výsledky európskeho výskumu a inovácií v oblasti migrácie financovaných z EÚ⁽⁴²⁾. Komisia v záujme dosiahnutia pokroku v tejto oblasti a v súlade s existujúcimi regulačnými požiadavkami zriadi v roku 2026 **fórum pre umelú inteligenciu v oblasti migrácie** s cieľom preskúmať, ako čo najlepšie využiť nástroje umelej inteligencie v oblasti azylu, migrácie a riadenia hraníc, identifikovať možné spôsoby použitia umelej

⁽⁴¹⁾ Komisia už začala externú štúdiu o digitalizácii a operačnej integrácii systémov správy prípadov v oblasti azylu, prijímania, Dublinu a návratu s cieľom posúdiť súčasnú situáciu v členských štátoch a pridanú hodnotu opatrení Únie v tejto oblasti.

⁽⁴²⁾ *EU-funded research and innovation on migration* (Výskum a inovácie v oblasti migrácie financované z EÚ): https://research-and-innovation.ec.europa.eu/research-area/social-sciences-and-humanities/migration-and-mobility_en?prefLang=sk.

inteligencie a pripraviť operačný plán na konkrétne zavedenie takýchto nových nástrojov. Táto práca sa bude opierať aj o usmernenia, ktoré Komisia plánuje predložiť v roku 2026 a ktoré sa týkajú klasifikácie vysokorizikových systémov umelej inteligencie ⁽⁴³⁾.

Poskytovanie podpory vysídleným osobám z Ukrajiny

Prioritou Únie a členských štátov zostáva poskytovanie **dočasnej ochrany ľuďom, ktorí utekajú pred ruskou útočnou vojnou proti Ukrajine**. Budúcnosť Ukrajiny a budúcnosť EÚ sú vzájomne prepojené prostredníctvom našich spoločných bezpečnostných a hospodárskych väzieb, ale aj väzieb medzi ľuďmi, ktoré sa v tomto období budujú. EÚ je naďalej odhodlaná podporovať Ukrajinu na jej ceste k prístúpeniu k EÚ.

S cieľom napredovať v **dlhodobejšej perspektíve** je s prihliadnutím na veľmi nestabilnú situáciu potrebné navrhnúť postup v záujme pokračujúceho oprávneného pobytu, uľahčiť začlenenie ukrajinského obyvateľstva do prijímajúcich spoločností a zároveň podporiť tých, ktorí sa chcú vrátiť domov, keď to podmienky umožnia. V záujme podpory obnovy Ukrajiny musí byť tento prechod postupný a predvídateľný. Základom pre ďalšie kroky je odporúčanie Rady o koordinovanom prístupe k postupnému ukončeniu dočasnej ochrany vysídlených osôb z Ukrajiny ⁽⁴⁴⁾ prijaté v septembri 2025. Zavádzanie odporúčania do praxe prebieha na rôznych fórach s členskými štátmi, ukrajinskými orgánmi a medzinárodnými organizáciami ⁽⁴⁵⁾.

Keďže podpora vysídleným osobám z Ukrajiny je prvým prípadom, keď bola aktivovaná **smernica o dočasnej ochrane** z roku 2001, EÚ bude musieť zo skúseností získaných počas viac ako štyroch rokov dočasnej ochrany načerpať informácie využiteľné pri prípadných budúcich reakciách.

5. ÚČINNEJŠÍ NÁVRAT A READMISIA

Rýchly, účinný a dôstojný návrat a readmisia štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí sa neoprávnene zdržiavajú na území EÚ, sú **nevyhnutné v záujme integrity našich migračných a azylových systémov**. V súčasnosti len približne štvrtina migrantov, ktorým bolo nariadené opustiť Úniu, tak skutočne urobí, hoci situácia v jednotlivých členských štátoch sa líši. Je naliehavo potrebné zvýšiť účinnosť návratov s cieľom zabrániť neoprávnenej migrácii a zabezpečiť dobré fungovanie a integritu migračného a azylového systému.

V nasledujúcich piatich rokoch musí EÚ v plnej miere investovať do budovania **komplexného spoločného európskeho systému pre návrat**. Niektoré členské štáty už dosiahli významný pokrok pri zvyšovaní účinnosti svojich konaní o návrate. Keď bude prijaté navrhované nariadenie o návrate ⁽⁴⁶⁾, poskytne sa ním nový právny rámec s rýchlejšími, jednoduchšími a účinnejšími konaniami o návrate v celej Únii, ktoré budú rešpektovať základné práva a medzinárodné záväzky, najmä zásadu zákazu vyhodenia alebo vrátenia.

Aby návraty fungovali, **tretie krajiny musia v plnej miere plniť svoju úlohu** a dodržiavať medzinárodný záväzok prijať späť svojich vlastných štátnych príslušníkov. EÚ by mala vyvinúť a využiť všetky pákové efekty a stimuly, ktoré má k dispozícii,

⁽⁴³⁾ Článok 6 nariadenia (EÚ) 2024/1689; <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2024/1689/oj/eng>.

⁽⁴⁴⁾ Odporúčanie Rady zo 16. septembra 2025 týkajúce sa koordinovaného prístupu k postupnému ukončeniu dočasnej ochrany vysídlených osôb z Ukrajiny, ELI: <https://eur-lex.europa.eu/eli/C/2025/5129/oj>.

⁽⁴⁵⁾ Vráťane podpory osobitného vyslanca pre Ukrajincov v EÚ, ktorý spolupracuje aj s členskými štátmi a Ukrajinou.

⁽⁴⁶⁾ Návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa vytvára spoločný systém pre návrat štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí sa v Únii zdržiavajú neoprávnene, a zrušuje smernica Európskeho parlamentu a Rady 2008/115/ES, smernica Rady 2001/40/ES a rozhodnutie Rady 2004/191/ES; <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=celex:52025PC0101>.

vrátane nástrojov readmisie, nástrojov financovania a vízovej a obchodnej politiky, aby podporila intenzívnejšiu spoluprácu v oblasti readmisie ako súčasť dosahu svojej diplomacie v oblasti migrácie na tretie krajiny. Členské štáty sa musia zároveň dôkladne a včas zaoberať príkazmi na návrat a v prípade potreby požiadať tretie krajiny, aby potvrdili štátnu príslušnosť osoby, ktorá sa má vrátiť, a poskytnú jej cestovné doklady.

Budovanie spoločného európskeho systému pre návrat

Paktom sa zavádza niekoľko novínok a zlepšení v oblasti riadenia azylu a migrácie. Pokiaľ ide o návrat, novým právnym rámcom zavedeným paktom sa odstránia **medzery medzi azylom a návratom**, pričom sa zabezpečí, aby sa rozhodnutia o návrate a zamietavé rozhodnutia o azyle vydávali len s krátkym časovým odstupom. Výrazne sa tým zvýši rýchlosť návratov, keďže sa obmedzia možnosti úteku, a tým sa predíde dlhým obdobiam neistoty pre navrátilcov aj vnútroštátne orgány.

Navyše vďaka **povinnému konaniu o návrate na hraniciach** ⁽⁴⁷⁾ sa budú zamietnutí žiadatelia o medzinárodnú ochranu vracieť oveľa rýchlejšie, priamo z vonkajších hraníc a v lehote 12 týždňov stanovenej novými pravidlami. Komisia bude klásť veľký dôraz na zabezpečenie účinného vykonávania nových konaní na hraniciach a na tento účel bude úzko spolupracovať s členskými štátmi, agentúrou Frontex a partnerskými krajinami. Pri príprave budúcich správ podľa článku 25a vízového kódexu bude venovať osobitnú pozornosť aj spolupráci pri readmisii v kontexte povinného konania na hraniciach.

Na základe týchto zlepšení je prioritou na nasledujúcich päť rokov plne rozvinúť **spoločný európsky systém pre návrat** v súlade s návrhom Komisie z marca 2025 na nariadenie, ktorým sa vytvára spoločný európsky systém pre návrat ⁽⁴⁸⁾. Navrhovaným nariadením sa zabezpečuje konkrétnejší európsky rozmer návratu prostredníctvom európskeho príkazu na návrat, čím sa položili základy pre vzájomné uznávanie rozhodnutí o návrate, aby sa pravidlá EÚ nedali obchádzať neoprávneným pohybom z jedného členského štátu do druhého. Navrhovaným nariadením sa podporuje zjednodušenie a účinnosť prostredníctvom zefektívnenia vnútorných procesov, objasnenia práv a povinností navrátilcov, ako je povinnosť spolupracovať pri konaní o návrate, ako aj prostredníctvom zníženia rizika úteku a neoprávnených sekundárnych pohybov a odstránenia medzier medzi konaniami o návrate v rámci EÚ a činnosťami v oblasti readmisie vo vzťahu k tretím krajinám. Zrýchli sa aj návrat osôb, ktoré predstavujú bezpečnostnú hrozbu. V navrhovanom nariadení sa takisto stanovujú pravidlá a záruky pre zriadenie tzv. centier pre návrat mimo Únie, ktoré by mohli ponúknuť nové riešenia v oblasti návratu osôb povinných opustiť EÚ. Dôležité je urýchlené ukončenie rokovaní o nariadení o návrate, aby sa v nadchádzajúcich rokoch stal spoločný európsky systém pre návrat realitou.

Komisia v roku 2026 predloží aj legislatívny návrh týkajúci sa **digitalizácie návratov** s cieľom vytvoriť v tejto oblasti digitálne systémy správy prípadov. Tým sa ďalej prispeje k zníženiu administratívnej záťaže vnútroštátnych orgánov a k zjednodušeniu a automatizácii postupov a konaní. Cieľom návrhu je aj zvážiť možnosť poveriť agentúry EÚ, ako sú Frontex a eu-LISA, rozšírenými povinnosťami, pokiaľ ide o digitálne systémy správy prípadov.

⁽⁴⁷⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1349 zo 14. mája 2024, ktorým sa stanovuje konanie o návrate na hraniciach a ktorým sa mení nariadenie (EÚ) 2021/1148; ELI: <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2024/1349/oj>.

⁽⁴⁸⁾ Návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa vytvára spoločný systém pre návrat štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí sa v Únii zdržiavajú neoprávnené, a zrušuje smernica Európskeho parlamentu a Rady 2008/115/ES, smernica Rady 2001/40/ES a rozhodnutie Rady 2004/191/ES; [EUR-Lex – 52025PC0101 – SK – EUR-Lex](#).

Súčasne s posilnením nového právneho rámca sú potrebné opatrenia na **zlepšenie procesov návratu na operačnej úrovni**.

Koordinátor pre návrat, ktorému poskytuje podporu sietí na vysokej úrovni pre návrat, preskúma nové myšlienky a vypracuje postupy súvisiace s konkrétnymi výzvami, ako sú návrat štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí boli spracovaní v konaní o návrate na hraniciach, návrat osôb, ktoré predstavujú bezpečnostnú hrozbu, alebo návrat maloletých osôb bez sprievodu, a to v súlade s právom EÚ a najlepšimi záujmami dieťaťa. Na tento účel bude pokračovať spoločná práca s orgánmi členských štátov s cieľom optimalizovať využívanie dostupných zdrojov a využiť všetky existujúce nástroje na urýchlenie návratov. Komisia spolu s členskými štátmi bude na tento účel naďalej rozvíjať praktické iniciatívy s tretími krajinami a v tretích krajinách.

V rámci nadchádzajúcej revízie **nariadenia o agentúre Frontex** v roku 2026 sa takisto preskúma možnosť posilnenia operačnej úlohy agentúry pri návrate, a to tak v rámci EÚ, ako aj mimo nej. Uvažuje sa o možnosti podpory návratov z tretej krajiny do inej tretej krajiny za jasných podmienok a právnych záruk, čím sa posilní dobrovoľný návrat a reintegrácia, ako aj o možnostiach zlepšenia správy a riadenia agentúry v tejto oblasti s cieľom podporiť strategické priority EÚ.

Komisia spolu s agentúrou Frontex podnikajú kroky aj na zlepšenie a zefektívnenie zberu údajov o návrate s cieľom zlepšiť **situačný prehľad** v oblasti návratu, čím sa umožní lepšie plánovanie zdrojov a nástrojov.

Zlepšenie readmisie tretími krajinami

Spolupráca v oblasti readmisie krajinami pôvodu migrantov je nevyhnutná pre úspešné návraty a účinné riadenie migrácie a je ďalšou kľúčovou zložkou spoločného európskeho systému pre návrat. Readmisia vlastných štátnych príslušníkov je povinnosťou podľa medzinárodného obyčajového práva, na ktorej sú založené readmisné dohody a dohovory EÚ a partnerské dohody (napr. dohody o partnerstve a spolupráci) s tretími krajinami, ako aj mnohostranné právne rámce (napr. Samojská dohoda s africkými, karibskými a tichomorskými štátmi).

V tejto súvislosti zostáva zlepšenie spolupráce týkajúcej sa readmisie kľúčovou prioritou diplomacie EÚ v oblasti migrácie. Komisia v úzkej spolupráci s členskými štátmi pravidelne monitoruje spoluprácu v rámci existujúcich dvojstranných a mnohostranných nástrojov readmisie a prostredníctvom ročného posúdenia spolupráce v oblasti readmisie podľa článku 25a vízového kódexu⁽⁴⁹⁾. Únia musí využívať a posilňovať svoj súbor nástrojov na podporu spolupráce v tejto oblasti v súlade s opakovanými výzvami vedúcich predstaviteľov EÚ na využívanie všetkých politických nástrojov na posilnenie návratu a readmisie. Prioritou musí zostať účinné vykonávanie 24 existujúcich readmisných **dohôd a dohovorov EÚ** s tretími krajinami⁽⁵⁰⁾ a úplné dodržiavanie a presadzovanie záväzkov zakotvených v medzinárodných dohodách EÚ.

S cieľom maximalizovať spoluprácu Únie s tretími krajinami a zabezpečiť účinný strategický prístup k rokovaniam bude Komisia spolupracovať s členskými štátmi v záujme ďalšieho posilnenia výmeny informácií v tejto oblasti. Súčasťou takýchto výmen by mala byť aj úvaha o tom, ako najlepšie realizovať prebiehajúce rokovania o readmisných dohodách. Prebiehajúce

⁽⁴⁹⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 810/2009 z 13. júla 2009, ktorým sa ustanovuje vízový kódex Spoločenstva (vízový kódex); <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2009/810/oj>.

⁽⁵⁰⁾ EÚ uzavrela readmisné dohody s Hongkongom, Macaom, Srí Lankou, Albánskom, Ruskom, Ukrajinou, Severným Macedónskom, Bosnou a Hercegovinou, Čiernou Horou, Srbskom, Moldavskom, Pakistanom, Gruzínskom, Arménskom, Azerbajdžanom, Tureckom, Kapverdami a Bieloruskom a readmisné dohovory s Afganistanom, Gambiou, Guineou, Bangladéšom, Etiópiou a Pobrežím Slonoviny. Povinnosť readmisie vlastných štátnych príslušníkov je súčasťou aj iných medzinárodných nástrojov vrátane dohôd o partnerstve a spolupráci (DPS) a Samojskej dohody so 77 africkými, karibskými a tichomorskými štátmi.

rokovania o readmisii sa musia urýchlene ukončiť a v prípade, že existuje pridaná hodnota na úrovni EÚ, mali by sa začať nové rokovania. Samojská dohoda takisto poskytuje jasný rámec na vykonávanie readmisných povinností, pričom pripomína povinnosť všetkých zmluvných strán prijať späť svojich vlastných štátnych príslušníkov: jej vykonávanie sa bude monitorovať a v prípade potreby sa podporí osobitnou spolupracou. V prípade potreby bude Komisia presadzovať dohovory s medzinárodnými partnermi s cieľom zaviesť štandardné operačné postupy pre readmisiu vlastných štátnych príslušníkov a odstrániť prekážky, ktoré bránia spolupráci s týmito partnermi.

V záujme dosiahnutia konkrétneho pokroku pri spolupráci v oblasti readmisie ako súčasti diplomacie v oblasti migrácie musia Komisia, vysoká predstaviteľka a členské štáty zmobilizovať **potrebné stimuly a pákové efekty** s využitím všetkých príslušných politík, nástrojov a prostriedkov EÚ.

Riešenie náročných kontextov

Niektoré situácie týkajúce sa konkrétnych tretích krajín si zaslúžia zvýšenú pozornosť. V tejto súvislosti **Sýria** stále čelí významným politickým, bezpečnostným, humanitárnym a rozvojovým výzvam. EÚ podporuje mierovú a inkluzívnu politickú transformáciu pod vedením Sýrie, ako aj sociálno-ekonomickú obnovu s cieľom zabrániť opätovnému výskytu násillia. Komisia spolupracuje s úradom UNHCR s cieľom podporiť dobrovoľné návraty a udržateľnú reintegráciu navrátilcov. Okrem toho Komisia vydala usmernenia pre orientačné návštevy pre Sýrčanov s udelenou medzinárodnou ochranou v EÚ, ktoré sa môžu chcieť vrátiť do Sýrie. Agentúra Frontex takisto obnovila podporu pre sýrske návratové operácie a reintegráciu Sýrčanov.

Komisia pracuje aj na zabezpečení koordinácie na úrovni EÚ v súvislosti so situáciou Afgancov žijúcich v EÚ. Na tento účel Komisia na technickej úrovni spolupracuje s **afganskými de facto** orgánmi na možnom návrate a readmisii afganských štátnych príslušníkov, ktorí sa neoprávnene zdržiavajú na území EÚ, najmä tých, ktorí spáchali trestné činy alebo predstavujú bezpečnostné riziko, a to v súlade s právom EÚ a medzinárodnými záväzkami vrátane úplného dodržiavania zásady zákazu vyhostenia alebo vrátenia. Komisia úzko spolupracuje s členskými štátmi a využíva aj podporu agentúry Frontex v oblasti dobrovoľných návratov prostredníctvom programu EÚ pre reintegráciu.

6. MOBILITA PRACOVNEJ SILY A TALENTOV S CIEĽOM ZVÝŠIŤ KONKURENCIESCHOPNOSŤ

Chýbajúce zručnosti a nedostatok pracovnej sily, ktoré sú dôsledkom aj demografického vývoja, v nasledujúcich rokoch pravdepodobne zvýrazia rastúce potreby nášho **trhu práce** v mnohých kľúčových odvetviach a v rôznej miere v celej Únii ⁽⁵¹⁾. Naďalej bude rásť dopyt v kľúčových oblastiach, ktoré sú nevyhnutné pre hospodárstvo EÚ a blahobyt jej občanov, a to od najmodernejších oblastí, ako je umelá inteligencia, až po starostlivosť o našich najmladších a najstarších. V nedávno prijatom okruhu talentov EÚ sa už identifikovalo 42 povolání, v ktorých EÚ čelí nedostatku pracovnej sily a zručností obmedzujúcim európsky hospodársky potenciál a v ktorých môže mať mobilita pracovnej sily a talentov významný prínos.

V rámci únie zručností ⁽⁵²⁾ sa rieši potreba prilákať a udržať talenty z tretích krajín, čím sa dopĺňajú opatrenia na aktiváciu domácej pracovnej sily a zvyšovanie úrovne jej zručností, a to vrátane

⁽⁵¹⁾ Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov, Využitie talentov v regiónoch Európy, [EUR-Lex – 52023DC0032 – SK – EUR-Lex](#).

⁽⁵²⁾ Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov, Únia zručností; [EUR-Lex – 52025DC0090 – SK – EUR-Lex](#).

štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí už majú pobyt v Únii. Mobilita pracovnej sily a talentov je súčasťou hospodárskeho modelu EÚ, pričom posilňuje jeho **konkurencieschopnosť**, rieši demografické výzvy a výzvy v oblasti zručností⁽⁵³⁾ a podporuje inovácie.

V nasledujúcich piatich rokoch by sa EÚ mala snažiť o to, aby sa v celosvetových pretekoch o talenty stala najatraktívnejším miestom a priniesla kvalifikovanú pracovnú silu, či už to budú inovátori, ktorí sú hnacou silou technologického pokroku, alebo pracovníci poskytujúcich základné služby starostlivosti. Na tento účel musíme **zintenzívniť spoluprácu s partnerskými krajinami** prostredníctvom využitia mobility pracovnej sily a talentov ako nástroja diplomacie v oblasti migrácie, ako aj nástroja komplexných diplomatických a hospodárskych vzťahov s partnermi, a prostredníctvom začatia nových a inovatívnych iniciatív na úrovni Únie v spolupráci s členskými štátmi s cieľom prilákať pracovníkov, ktorí sú vyškolení a pripravení pre náš trh práce.

Prilákание pracovnej sily a talentov musí byť zároveň doplnené o **schopnosť udržať si ich**. V záujme dosiahnutia tohto cieľa Únia potrebuje mať sociálno-ekonomické prostredie, ktoré nielenže dokáže uľahčiť integráciu zahraničných pracovníkov do trhu práce, ale je aj schopné umožniť ich integráciu do našich spoločností a prínosnosť pre ne.

Mobilita pracovnej sily a talentov ako nástroj diplomacie v oblasti migrácie

Prilákание a mobilita pracovnej sily a talentov, ako aj možnosti vzdelávania, odborného vzdelávania a prípravy sa musia stať strategickým prvkom našich komplexných vzťahov s partnerskými krajinami. Rozšírením existujúcich **partnerstiev zameraných na talenty** s Marokom, Tuniskom, Egyptom, Pakistanom a Bangladéšom a začatie nových partnerstiev je len prvým krokom.

Okrem partnerstiev zameraných na talenty musí EÚ spojiť priority konkurencieschopnosti v rámci kontextu našej **komplexnej spolupráce s partnerskými krajinami**, a to v súlade so smerovaním stanoveným Paktom pre Stredozemie. V tejto súvislosti Komisia od roku 2026 uvedie v Indii do pilotnej prevádzky európske kancelárie pre legálne možnosti (European Legal Gateway Office) v sektore informačných a komunikačných technológií. Pôjde o jednotné kontaktné miesto, ktoré bude poskytovať podporu uchádzačom z Indie o mobilitu pracovnej sily do EÚ. Komisia plánuje na základe skúseností získaných z tohto pilotného projektu rozšíriť koncepciu európskej kancelárie pre legálne možnosti (European Legal Gateway Office) na ďalšie odvetvia a ďalšie partnerské krajiny vrátane krajín partnerstva zameraného na talenty, a to ako doplnok k okruhu talentov EÚ a s prihliadnutím na strategické záujmy EÚ. Ďalšia spolupráca v oblasti mobility talentov by sa mala podporovať aj v kontexte stratégie Global Gateway.

Únia a partnerské krajiny majú spoločný záujem na podpore mobility pracovnej sily. Príprava pracovníkov z tretích krajín na vstup na európsky trh práce a ich integrácia do našej spoločnosti je však zložitá úloha, ktorá si vyžaduje investície a úsilie na oboch stranách. V záujme zvýšenia počtu kvalifikovaných pracovníkov, ktorí by mohli prísť pracovať a žiť v Únii, a s prihliadnutím na modely zdieľania nákladov a rizika so súkromným sektorom bude Komisia podporovať **odbornú prípravu a činnosti pred odchodom** uchádzačov o zamestnanie z tretích krajín s cieľom zabezpečiť, aby mali potrebné technické, odborné, jazykové a kultúrne zručnosti, a to aj v rámci pripravovanej európskej stratégie pre odborné vzdelávanie a prípravu.

Komisia bude do návrhu a vykonávania iniciatív zameraných na tretie krajiny viac zapájať aj **priemysel a sociálnych partnerov EÚ**, pretože tí najlepšie vedia, ktoré zručnosti

(53) Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov, Demografické zmeny v Európe: súbor nástrojov pre opatrenia, [EUR-Lex – 52023DC0577 – SK – EUR-Lex](#).

potrebujú, a sú hlavnými subjektmi, ktoré majú prínos z politik mobility talentov. Komisia má v úmysle využiť existujúce fóra, ako sú platforma pre pracovnú migráciu, výbory pre odvetvový sociálny dialóg, priemyselné fórum a fórum európskeho výskumného priestoru, s cieľom zvýšiť zapojenie priemyslu a zamestnávateľov do prilákania talentov.

Okruh talentov EÚ ⁽⁵⁴⁾, ktorý je prvým nástrojom na úrovni EÚ zameraným na umožnenie spájania zamestnávateľov z EÚ a uchádzačov o zamestnanie z tretích krajín mimo EÚ v konkrétnych odvetviach, bude kľúčom k riešeniu nedostatku pracovných síl a zručností, ako aj k zlepšeniu spolupráce s partnerskými krajinami v dlhodobom horizonte. Komisia sa prioritne zameriava na vývoj IT platformy, aby mala okruh talentov zavedený a uvedený do prevádzky v roku 2027. Na naplnenie jeho potenciálu bude mať zásadný význam včasné zapojenie a účasť členských štátov.

Právny rámec vhodný na účely mobility pracovnej sily a talentov

Iniciatíva s názvom Vyberte si Európu ⁽⁵⁵⁾ propaguje EÚ ako cieľovú krajinu pre vysokokvalifikovaných odborníkov. Zdôrazňuje sa v nej, že EÚ ponúka ideálne prostredie pre globálne talenty v záujme rozvoja výskumu a inovácií.

Právny rámec pre mobilitu pracovnej sily a talentov do EÚ je zároveň naďalej fragmentovaný, vyznačuje sa zložitou interakciou medzi právnym rámcom EÚ a vnútroštátnymi právnymi rámcami ⁽⁵⁶⁾ a talenty z celého sveta majú ťažkosti sa v ňom zorientovať.

To nie je v súlade s ambíciou EÚ. Bude potrebné preskúmať možnosti **zjednodušenia a zrýchlenia** procesov s cieľom prilákať štátnych príslušníkov tretích krajín so silným inovačným potenciálom, ako sú výskumní pracovníci, študenti, kvalifikovaní pracovníci, zakladatelia start-upov alebo inovatívni podnikatelia, ako aj pracovníci potrební pre nedostatkové profesie v odvetviach, ako sú starostlivosť, zdravotná starostlivosť, cestovný ruch alebo stavebníctvo. Vo vízovej stratégii ⁽⁵⁷⁾, ktorá bola prijatá spolu s touto stratégiou, sa určili nové spôsoby, ako zlepšiť fungovanie existujúceho rámca na prilákatie talentov, a to aj prostredníctvom financovania a prostredníctvom odporúčania Komisie týkajúceho sa prilákania talentov pre inovácie ⁽⁵⁸⁾, pričom sa skúmajú možnosti zjednodušenia a lepšieho vykonávania právneho rámca.

Navyše jednou z hlavných prekážok prilákania talentov je úzke miesto spojená s **uznávaním a potvrdzovaním kvalifikácií a zručností štátnych príslušníkov tretích krajín**. Odporúčanie Komisie o uznávaní kvalifikácií štátnych príslušníkov tretích krajín ⁽⁵⁹⁾ z roku 2023 bolo zamerané na uľahčenie vnútroštátnych procesov uznávania. V praxi sú však tieto procesy často zdĺhavé, náročné a fragmentované v rámci celej EÚ, a preto nie sú zlučiteľné s dynamickým hospodárskym prostredím a potrebou rýchlo doplniť chýbajúcu pracovnú silu, ktorej čelia európske podniky. Komisia s cieľom riešiť túto prekážku v rámci balíka opatrení v oblasti spravodlivej mobility pracovnej sily do roku 2026 začne iniciatívu na zaistenie prenosnosti zručností, ktorá bude zahŕňať prípadné

⁽⁵⁴⁾ *Choose Europe: advance your research career in the EU* (Vyberte si Európu: Posuňte svoju kariéru výskumníka v EÚ) https://commission.europa.eu/topics/research-and-innovation/choose-europe_en?prefLang=sk.

⁽⁵⁶⁾ Pravidlami EÚ sa upravujú podmienky vstupu a pobytu určitých kategórií pracovníkov (vysokokvalifikovaní pracovníci, sezónni pracovníci a zamestnanci presunutí v rámci podniku), študentov a výskumných pracovníkov, právo na zlúčenie rodiny a tzv. dlhodobý pobyt. V právnych predpisoch EÚ sa takisto stanovuje jednotný postup – a jednotné povolenie – pre pracovníkov z krajín mimo EÚ prijímaných na základe vnútroštátnych systémov členských štátov. V súčasnosti sa pravidlá EÚ nevzťahujú na iné kategórie pracovných migrantov ani na samostatne zárobkovo činné osoby.

⁽⁵⁷⁾ COM(2026) 43.

⁽⁵⁸⁾ C(2026) 462.

⁽⁵⁹⁾ Odporúčanie Komisie (EÚ) 2023/2611 z 15. novembra 2023 o uznávaní kvalifikácií štátnych príslušníkov tretích krajín, C/2023/7700 (Ú. v. EÚ L, 2023/2611, 24.11.2023, ELI: <https://eur-lex.europa.eu/eli/reco/2023/2611/oj>).

nové pravidlá uznávania a potvrdzovania kvalifikácií a zručností, čím sa zrýchlia postupy a zároveň sa zachovajú normy kvality očakávané na európskom trhu.

V záujme využitia potenciálu **informovanosti v oblasti zručností** sú okrem presných a včasných informácií o zručnostiach a situácii na trhu práce v EÚ a jej členských štátoch a nadviazania na skúsenosti Európskeho monitorovacieho strediska zručností potrebné aj aktualizované informácie o situácii na trhu práce v partnerských krajinách vrátane informácií o ich zručnostiach a kvalifikačných rámcoch, aby bolo možné ich porovnanie so zručnosťami a s kvalifikáciami v EÚ. Na tento účel Komisia plánuje ďalej prehĺbiť spoluprácu s Európskou nadáciou pre odborné vzdelávanie (ETF) v oblasti mapovania a porovnávania zručností a kvalifikácií v krajinách partnerstva zameraného na talenty aj mimo týchto krajín.

Boj proti nelegálnemu zamestnávaniu, zneužívaniu a vykorisťovaniu

Európa musí prilákať talenty, zároveň však aj zintenzívniť boj proti nelegálnemu zamestnávaniu a zneužívaniu pracovníkov z tretích krajín v EÚ. Nelegálne zamestnávanie a nepovolená práca, ktoré sú často spojené aj s pracovným vykorisťovaním, patria medzi **hlavné hybné sily neoprávnenej migrácie** a treba ich účinnejšie riešiť, najmä v odvetviach, ktoré sú týmto rizikám viac vystavené. Otvorenosť Únie v rámci prilákania a udržania talentov by mala byť spojená s nulovou toleranciou nelegálneho zamestnávania a vykorisťovania migrujúcich pracovníkov.

Komisia v roku 2026 predloží správu o stave vykonávania **smernice o sankciách voči zamestnávateľom** ⁽⁶⁰⁾ a v prípade potreby navrhne zmeny na zvýšenie jej účinnosti.

Ako sa zdôrazňuje v oznámení Plán pre kvalitné pracovné miesta ⁽⁶¹⁾, pracovníci z tretích krajín čelia vykorisťovaniu, porušovaniu bezpečnostných a zdravotných predpisov a neprimeranému ubytovaniu. Treba zintenzívniť kontroly a inšpekcie s cieľom odhaliť a postihovať vykorisťujúcich zamestnávateľov a chrániť práva pracovníkov z tretích krajín. Komisia v roku 2026 v rámci **revízie mandátu Európskeho orgánu práce (ELA)** preskúma, ako by tento orgán mohol lepšie riešiť výzvy súvisiace so zneužívaním pracovných podmienok štátnych príslušníkov tretích krajín.

Lepšie **presadzovanie** aj s podporou posilneného mandátu orgánu ELA by malo zároveň prispieť k zabezpečeniu správnej transpozície a účinného uplatňovania ustanovení právnych predpisov EÚ na ochranu práv migrujúcich pracovníkov členskými štátmi, a to vrátane smernice o sezónnych pracovníkoch ⁽⁶²⁾, smernice o sankciách voči zamestnávateľom ⁽⁶³⁾ a revidovanej smernice o jednotnom povolení ⁽⁶⁴⁾.

Zlepšenie integrácie štátnych príslušníkov tretích krajín

⁽⁶⁰⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/52/ES z 18. júna 2009, ktorou sa stanovujú minimálne normy pre sankcie a opatrenia voči zamestnávateľom štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí sa neoprávnene zdržiavajú na území členských štátov; <https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2009/52/oj>.

⁽⁶¹⁾ Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov, Plán pre kvalitné pracovné miesta, COM(2025) 944 final.

⁽⁶²⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/36/EÚ z 26. februára 2014 o podmienkach vstupu a pobytu štátnych príslušníkov tretích krajín na účel zamestnania ako sezónni pracovníci.

⁽⁶³⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/52/ES z 18. júna 2009, ktorou sa stanovujú minimálne normy pre sankcie a opatrenia voči zamestnávateľom štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí sa neoprávnene zdržiavajú na území členských štátov (Ú. v. EÚ L 168, 30.6.2009, s. 24 – 32).

⁽⁶⁴⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1233 z 24. apríla 2024 o jednotnom postupe vybavovania žiadostí o jednotné povolenie na pobyt a zamestnanie na území členského štátu pre štátnych príslušníkov tretích krajín a o spoločnom súbore práv pracovníkov z tretích krajín s oprávneným pobytom v členskom štáte (prepracované znenie), PE/93/2023/REV/1 (Ú. v. EÚ L, 2024/1233, 30.4.2024, ELI: <https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2024/1233/oj>).

Integrácia je právom aj povinnosťou. V záujme Únie je zabezpečiť, aby migranti prichádzajúci do EÚ mohli rýchlo a aktívne prispievať k našej – a už aj k ich – spoločnosti, a to bez ohľadu na to, či utiekli pred konfliktom, prišli ako pracovníci, pripojili sa k blízkej rodine alebo využili iné legálne spôsoby migrácie. Integrácia je preto oblasťou, v ktorej je na vnútroštátnej úrovni veľmi dôležitý **celovládny prístup**. Ten je nevyhnutný v záujme nielen sociálnej súdržnosti, ale aj konkurencieschopnosti a hospodárskej dynamiky Európy, a to pri plnom využití všetkých zručností a talentov. Je nevyhnutné, aby sa migranti naučili jazyk hostiteľského členského štátu, porozumeli jeho kultúre a administratívnym systémom, pracovali, platili dane a plne sa zapájali do našej spoločnosti založenej na európskych hodnotách. Dôležitými aktérmi pri podpore integračného procesu, ktorý si vyžaduje silnú a ochotnú angažovanosť zo strany migrantov, ako aj zo strany hostiteľských spoločností, sú komunity diaspóry a organizácie vedené migrantmi. V tejto súvislosti treba poskytnúť migrantom skutočnú príležitosť na integráciu. Na základe komplexného a medzisektorového prístupu stanoveného v akčnom pláne pre integráciu a začlenenie a v jeho strednodobom preskúmaní ⁽⁶⁵⁾ by sa integrácia mala podporovať na všetkých úrovniach správy a riadenia a spoločnosti.

Komisia bude naďalej podporovať **holistický prístup s cieľom prepojiť úsilie v rámci politik EÚ**, najmä v oblasti regionálneho rozvoja, napríklad prostredníctvom Programu EÚ pre mestá ⁽⁶⁶⁾, Partnerstva pre začlenenie migrantov a utečencov v rámci mestskej agendy ⁽⁶⁷⁾ a pripravovanej aktualizácie akčného plánu EÚ pre vidiek ⁽⁶⁸⁾. Pokiaľ ide o zamestnanosť a integráciu do trhu práce, štátni príslušníci tretích krajín naďalej prispievajú k rastu v EÚ. Ich plný potenciál na trhu práce EÚ však zostáva nevyužitý. Preto je mimoriadne dôležité, aby sa v tejto oblasti ďalej angažovali aktéri z oblasti služieb zamestnanosti, hospodárski a sociálni partneri a ďalší aktéri na trhu práce. Pokračujúci dialóg a spolupráca s nimi bude sa stane základom každého podstatného úsilia o užšie zosúladenie migračnej politiky a politiky trhu práce a o posilnenie začlenenia migrantov do trhu práce.

Takéto uplatňovanie hľadiska opatrení na podporu integrácie a začlenenia štátnych príslušníkov tretích krajín by sa malo ďalej zakotviť do širšieho a dlhodobejšieho prístupu, ktorý by s podporou prispieval aj k primeranému riadeniu vnútroštátnych systémov vzdelávania, zdravotnej starostlivosti a bývania. Prostredníctvom **financovania z prostriedkov Únie** by sa malo podporovať vykonávanie celovládneho prístupu v členských štátoch, pokiaľ ide o integráciu, a miestnym a regionálnym orgánom, organizáciám občianskej spoločnosti a organizáciám vedeným migrantmi ponúknuť možnosti financovania. Tento dlhodobjší prístup k integrácii štátnych príslušníkov tretích krajín by mal celkovo vychádzať z výmen, ktoré sa uskutočňujú v rámci rôznych sietí súvisiacich s integráciou ⁽⁶⁹⁾ a práca pokračuje v kontexte príslušných stratégií ⁽⁷⁰⁾.

⁽⁶⁵⁾ Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov, Akčný plán pre integráciu a začlenenie 2021 – 2027, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=CELEX%3A52020DC0758>, a pracovný dokument útvarov Komisie s názvom *Mid-term review of the Commission Action Plan on Integration and Inclusion 2021-2027* (Strednodobé preskúmanie akčného plánu Komisie pre integráciu a začlenenie 2021 – 2027), <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=CELEX%3A52025SSC0162>.

⁽⁶⁶⁾ https://ec.europa.eu/regional_policy/information-sources/publications/communications/2025/eu-agenda-for-cities-2025_sk.

⁽⁶⁷⁾ <https://www.urbanagenda.urban-initiative.eu/>.

⁽⁶⁸⁾ https://rural-vision.europa.eu/action-plan_sk.

⁽⁶⁹⁾ Európska integračná sieť, expertná skupina pre názory migrantov v oblasti migrácie, azylu a integrácie, Európske fórum pre migráciu.

⁽⁷⁰⁾ Stratégia pre rodovú rovnosť na roky 2020 – 2025, Stratégia pre rovnosť LGBTIQ+ osôb na roky 2026 – 2030 a stratégia proti rasizmu na roky 2026 – 2030.

7. STRATEGICKÉ VYUŽÍVANIE FINANČNÝCH ZDROJOV A POSILNENIE OPERAČNEJ PODPORY

V návrhu Komisie na **viacročný finančný rámec** (VFR) na roky 2028 – 2034 sa stanovuje významné zvýšenie zdrojov vyčlenených na migráciu a azyl a na medzinárodnú spoluprácu a zároveň sa posilňuje príležitosť na využitie vplyvu Únie, pokiaľ ide o spoluprácu v oblasti migrácie.

Cieľom návrhu VFR je poskytnúť **potrebné finančné zdroje** aj na podporu priorít stanovených v tejto stratégii. Celkovo sa navrhuje vyčleniť aspoň 81 miliárd EUR na politiky v oblasti vnútorných vecí, na podporu riadenia migrácie a azylu, ako aj na zvýšenie vnútornej bezpečnosti, posilnenie hraníc a na vízovú politiku.

V záujme účinnej **kontroly a riadenia vonkajších hraníc** a zaručenie bezpečnosti sa v návrhu na podporu Únie pre schengenský priestor, európske integrované riadenie hraníc a spoločnú vízovú politiku stanovuje finančné krytie vo výške 15,4 miliardy EUR. V rámci Nástroja finančnej podpory na riadenie hraníc a vízovú politiku (BMVI) na programové obdobie 2021 – 2027 sa v súčasnosti poskytuje celkovo 5,97 miliardy EUR na podporu európskeho integrovaného riadenia hraníc v členských štátoch⁽⁷¹⁾. Výrazným zvýšením zdrojov by sa umožnilo podporiť priority stanovené v tejto stratégii vrátane digitalizácie riadenia hraníc, integrácie nových technologických riešení, ako aj vybavenia a infraštruktúry.

Pokiaľ ide o podporu Únie v oblasti **azylu, migrácie a integrácie**, Komisia navrhla sumu vo výške približne 12 miliárd EUR oproti približne 7,84 miliardy EUR, ktoré majú členské štáty v súčasnosti k dispozícii na programové obdobie 2021 – 2027⁽⁷²⁾ pre Fond pre azyl, migráciu a integráciu, a takmer 3 miliardy EUR pre Európsky fond regionálneho rozvoja na integráciu marginalizovaných komunit vrátane osôb s migrantským pôvodom. Cieľom tohto rozpočtu je budovať solidaritu a spravodlivé rozdelenie zodpovednosti medzi členskými štátmi a podporiť najmä rýchlejšie spracúvanie žiadostí o medzinárodnú ochranu, a to aj na vonkajších hraniciach, efektívnejšie návraty, ako aj prilákanie talentov a skorú integráciu štátnych príslušníkov tretích krajín. V rámci plánov národného a regionálneho partnerstva bude Európsky sociálny fond prispievať k podpore sociálneho začlenenia a sociálno-ekonomickej integrácie štátnych príslušníkov tretích krajín.

V nasledujúcom VFR sa podpora pre členské štáty bude realizovať prostredníctvom **prístupu založeného na výkonnosti** v rámci plánov národného a regionálneho partnerstva. Pri vypracúvaní svojich plánov národného a regionálneho partnerstva by členské štáty mali zabezpečiť, aby sa financovaním riešili identifikované výzvy v oblasti politiky, a to aj tie, ktoré sa týkajú riadenia azylu a migrácie, a v oblasti návratu a mobility pracovnej sily.

Okrem toho sa návrhom VFR na roky 2028 – 2034 zvyšuje súdržnosť, konzistentnosť a komplementárnosť medzi vnútornými a vonkajšími rozmermi politiky. Návrh **nariadenia o Globálnej Európe**⁽⁷³⁾ s navrhovaným finančným krytím 200 miliárd EUR je koncipovaný tak, aby zodpovedal strategickejšiemu a účinnejšiemu prístupu k rozširovaniu a medzinárodným partnerstvám založenému na hodnotách, a to v súlade so strategickými záujmami EÚ vrátane jej cieľov v oblasti migrácie. V záujme posilnenia súdržnosti a účinnosti by sa tento strategickejší prístup k využívaniu finančných

⁽⁷¹⁾ Táto suma zahŕňa pôvodne schválené pridelenie prostriedkov členským štátom, prostriedky presunuté členskými štátmi z iných fondov a navýšené prostriedky z tematického nástroja BMVI, ktoré boli poskytnuté členským štátom.

⁽⁷²⁾ Táto suma zahŕňa pôvodne schválené pridelenie prostriedkov členským štátom, prostriedky presunuté členskými štátmi z iných fondov a navýšené prostriedky z tematického nástroja AMIF, ktoré boli poskytnuté členským štátom.

⁽⁷³⁾ Návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa zriaďuje Globálna Európa; [EUR-Lex – 52025PC0551 – SK – EUR-Lex](#).

prostriedkov mal premietnuť aj do spôsobov programovania a vykonávania tohto nástroja. Návrhom Komisie sa ďalej posilňuje strategický prístup k poskytovaniu finančných prostriedkov s cieľom motivovať k posilnenej spolupráci v oblasti migrácie a readmisie.

Pomoc členským štátom poskytujú príslušné **agentúry EÚ**, najmä Frontex, EUAA, eu-LISA, Europol, Eurojust a FRA. Ich pomoc zahŕňa operačnú a justičnú podporu, poradenstvo, odbornú prípravu alebo prevádzkové riadenie rozsiahlych informačných systémov. Túto pracovnú oblasť dopĺňa priama operačná podpora poskytovaná členským štátom s cieľom ďalej rozvíjať a posilňovať ich vnútroštátne kapacity. Hoci agentúry už teraz poskytujú členským štátom kľúčovú podporu pri riadení migrácie, v nasledujúcich piatich rokoch bude príležitosť na posilnenie nástrojov, ktoré majú agentúry k dispozícii, ako aj podpory, ktorú poskytujú členským štátom, keď o to požiadajú, a to najmä v súvislosti so zavedením Paktu o migrácii a azyle do praxe.

Pokiaľ ide o **agentúru Frontex**, Komisia plánuje, že v roku 2026 predloží revíziu nariadenia o jej zriadení, a to na základe posúdenia vplyvu a po konzultáciách s členskými štátmi a ďalšími zainteresovanými stranami. Komisia pri príprave návrhu preskúma, ako čo najlepšie doplniť zdroje členských štátov nielen z hľadiska kvantity, ale aj z hľadiska kvality úloh, a tým prispieť k posilneniu spoločných hraníc v súlade s prístupom integrovaného riadenia hraníc. Návrhom by sa mohli posilniť aj pravidlá týkajúce sa úloh agentúry Frontex, nasadzovania príslušníkov agentúry Frontex, spolupráce s tretími krajinami a jej štruktúry a správy a riadenia.

Agentúra **EUAA** bude naďalej plniť dôležitú úlohu pri podpore členských štátov pri vykonávaní paktu, a to aj prostredníctvom podpory zblížovania azylových postupov a poskytovania operačnej a technickej podpory. Dôležitým krokom vpred na podporu operatívneho a technického uplatňovania azylových pravidiel členskými štátmi bude aj sprevádzkovanie monitorovacieho mechanizmu v priebehu roka 2026. Aby bola agentúra EUAA dobre vybavená na plnenie svojich úloh, Komisia po vyhodnotení jej mandátu zväží prípadnú potrebu zmeny nariadenia o zriadení agentúry, a to aj s cieľom podporiť vonkajšie politiky.

Pri dosahovaní tejto digitálnej transformácie bude mať naďalej kľúčové postavenie agentúra **eu-LISA**, ktorá je Agentúrou EÚ na prevádzkové riadenie rozsiahlych informačných systémov. V návrhu VFR sa preto predpokladá výrazné zvýšenie jej zdrojov s cieľom poskytnúť agentúre potrebné prostriedky na rozvoj všetkých zložiek rozsiahlych informačných systémov, ktoré sú v jej kompetencii, a ich uvedenie do prevádzky.

Pri revízii mandátu **Europolu** v roku 2026, ktorá bude vychádzať z hodnotenia a posúdenia vplyvu, ako aj z konzultácií s členskými štátmi a príslušnými zainteresovanými stranami, sa zväžia aj možnosti posilnenia operačných a analytických kapacít agentúry, ako aj jej kapacít technologickej podpory s cieľom umožniť účinnú operačnú spoluprácu v rámci agentúry aj s partnerskými krajinami. Prijatím zmeneného nariadenia o Europole, ktorým sa zriaďuje Európske stredisko pre boj proti prevádzkačstvu, bude Europol zohrávať ešte významnejšiu úlohu pri identifikácii a narúšaní zločineckých sietí, ktoré stoja za prevádzkačstvom migrantov.

Eurojust buduje svoje kapacity na účely spolupráce s jurisdikciami na celom svete s cieľom lepšie bojovať proti organizovaným zločineckým skupinám zapojeným do prevádzkačstva migrantov a iných trestných činov. Dobrým príkladom, ktorý možno napodobniť aj pri iných partnerských krajinách, sú dohody o justičnej spolupráci v trestných veciach podpísané v roku 2025 s Libanom a Egyptom.

Okrem toho by sa v záujme čo najlepšieho využitia komplexného prístupu k diplomacii v oblasti migrácie mala strategickjšie využívať **operačná podpora, ktorú agentúry EÚ** môžu ponúknuť partnerským krajinám, a to v súlade so svojimi súčasnými alebo budúcimi mandátmi. S cieľom poskytnúť partnerským krajinám komplexný balík podpory

a zabezpečiť súdržnú angažovanosť Únie by agentúry EÚ mali v úzkej spolupráci s Komisiou lepšie koordinovať svoj dosah na partnerské krajiny, ako aj súvisiace dohody a pracovné dojednania. Podpora a posilňovanie operačnej spolupráce agentúr EÚ s príslušnými vnútroštátnymi orgánmi by sa mali zakotviť do operačných opatrení a do vzťahov v rámci diplomacie EÚ v oblasti migrácie.

8. ZÁVER

Táto prvá európska stratégia v oblasti riadenia azylu a migrácie je potvrdením odhodlania Únie vybudovať a zaviesť migračný rámec, ktorý je účinný, založený na právach, spravodlivý a adaptabilný a ktorým sa naplňajú očakávania občanov týkajúce sa dobre riadenej politiky odolnej voči budúcim zmenám. Podporuje sa ňou odolná a asertívna Európska únia na svetovej scéne, pričom stratégia má naďalej schopnosť prispôbiť sa vývoju, ktorý prebieha na našom kontinente i mimo neho. Vzhľadom na svoje jasné ciele a prioritu opatrení je kompasom pre činnosť EÚ, pričom zabezpečuje strategické využitie dostupných zdrojov a operačnú podporu.

Migračná a azylová politika, ktorá je spravodlivá, pevná a verná európskym hodnotám, je spoločnou zodpovednosťou, pričom dosiahnutie tejto stratégie si bude vyžadovať politický záväzok a úzku spoluprácu medzi Európskym parlamentom a Radou, členskými štátmi, agentúrami EÚ, medzinárodnými partnermi a inými príslušnými zainteresovanými stranami. Komisia sa v záujme presadzovania cieľov tejto stratégie spolieha na podporu všetkých aktérov a spoluprácu s cieľom predchádzať neoprávnenej migrácii a stratám na životoch počas nebezpečných ciest, ochrániť ľudí utekajúcich pred vojnou a prenasledovaním a povzbudiť príchod talentov do EÚ v záujme zvýšenia konkurencieschopnosti našich hospodárstiev.